

DZIŚ W NUMERZE:

Polskość w eterze **str. 3**

»Harfa« świętuje **str. 4**

Kilka minut dla urody **str. 5**

Kulturytka spod Jaworowego **str. 8**

CZWARTEK
20 MAJA 2004
NR 58
ROCZNIK LIX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

Występy teatrów ulicznych (na zdjęciu sprzed czeskokoczińskiego ratusza zespół prowadzony przez studentów z brneńskiej Wyższej Uczelni Teatralnej) przypominały wczoraj cieszyńnikom, że w maju rozpoczyna się XV Międzynarodowy Festiwal Teatralny „Bez granic”. W pierwszym dniu festiwalu odbędzie się pod patronatem ministrów kultury RC, Polski i Słowacji, festiwalowe spektakle zaprezentowały m.in. krakowski Narodowy Teatr Stary czy praskie „Dejvícké divadlo”.
Fot. MAREK SANTARIUS

W KONGRESIE SĄ POWODY DO ZADOWOLENIA

Księgarnia spełniła oczekiwania

CZEŠKI CIESZYŃ (db) – Rada Kongresu Polaków na swym poniedziałkowym posiedzeniu zapoznana się z przebiegiem warszawskich rozmów delegacji Kongresu. Omówiono też przygotowania do sobotniego spotkania mniejszości narodowych z przedstawicielami EBLUL – Europejskiego Biura Języków Rządziej Używanych (informujemy o nim w innym miejscu). Z kolei Zenon Wirth przedstawił radnym sytuację prowadzoną przez siebie polskiej księgarni w Cz. Cieszyńcu.

Delegacja Kongresu – prezes Józef Szymeczek, jego zastępca Henryk Ciešlar oraz szef Rady Przedstawicieli Tadeusz Wantuła – w trakcie spotkań w siedzibach resortów spraw zagranicznych, szkolnictwa i kultury polskiego rządu, a także w Senacie i Stowarzyszeniu „Wspólnota Polska” występowała przede wszystkim w sprawie studiów w Polsce i stypendiów dla naszej młodzieży. Wyniki są pozytywne, działania na rzecz stu-

dentów nadal będą kontynuowane. Mija rok od czasu, gdy założoną przez spółkę OLZA polską księgarnię przejął Z. Wirth. Zlecono mu prowadzenie tego sklepu z dwu powodów: Kongresowi przede wszystkim chodziło o zachowanie sprzedaży polskich książek i czasopism w naszej części miasta, niemniej ważny był fakt, że Z. Wirth jest człowiekiem z branży – doświadczonego księgarzem, od lat urzędującego w wystawie i kiermasze książek i dzięki temu zna potrzeby zaolziańskiego czytelnika. W ciągu roku działalności księgarnia dzięki współpracy z siecią MATRASA oferowała stale aktualne pozycje. Ponad to książki, których akurat nie ma na półkach, można tu zamówić osobiście na podstawie katalogu MATRASA, a także telefonicznie lub e-mailem.

Lachnit na uniwersytecie

KARWINA (sch) – Na miejscowym uniwersytecie bawił w poniedziałek poseł Parlamentu Europejskiego oraz wiceprezes Komisji Spraw Europejskich **Petr Lachnit**. Na karwińską uczelnię zawitał w ramach wizyty roboczej w naszym regionie. Podczas trwającego przez półtora godziny wykładu zaznajomił słuchaczy z historią Unii Europejskiej, jej składem instytucjonalnym oraz funkcjonowaniem. Najwięcej uwagi poświęcił Parlamentowi Europejskiemu – instytucji, której sam jest członkiem. Poruszył też zagadnienia unijnej polityki regionalnej oraz stosunków RC i UE.

W OSTRAWSKIM CENTRUM ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO

Polska wizja lokalna

OSTRAWA (mro) – W ramach VIII Międzynarodowej Konferencji Pyrosmeeting i wystawy Targów brneńskich Pyros, które rozpoczęły się we wtorek, odwiedziła Ostrawę i jej Centrum Zarządzania Kryzysowego misja polska pod przewodnictwem **Teofila Jankowskiego**, komendanta głównego Państwowej Straży Pożarnej przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych RP.

Organizatorzy pokazali gościom centrum zintegrowanego ostrzegania, które w Ostrawie działa od 1995 roku, skupiając i koordynując pracę kilku służb - strażaków, pogotowia ratunkowego, straży miejskiej. W Centrum monitorowane jest także stężenie metanu pod miastem. Jak poinformował kierownik ośrodka **Stanislav Sovinsky**, w

ciągu 3 lat ma powstać nowe wojewódzkie a zarazem miejskie zintegrowane Centrum, które zastąpi ośrodki powiatowe. Obecnie Centrum Zarządzania Kryzysowego przyjmuje wezwania z linii 150, 155, 156, 158, 112 oraz SMS-y od osób głuchoniemych. Tylko w minionym roku zarejestrowano tu 620 tys. wezwań, w tym wiele w języku polskim i rosyjskim. Centrum w 1999 zyskało nagrodę Komisji Europejskiej. **Ciąg dalszy na str. 2**

Pomoc biednym

JABLONKÓW (man) – Miejskowy Caritas organizuje zbiórkę odzieży, pościeli i zabawek przeznaczoną dla potrzebujących w kraju i za granicą. Pracownicy Caritasu proszą o przyniesienie rzeczy w pudłach do siedziby instytucji przy ul. Bezručowej nr. 130 w dni powszednie w godz. 9.00 -15.00. Zbiórka trwa do 28 m.

Przyjeżdża biskup J. Jagucki

CZ. CIESZYŃ/WARSZAWA (kor) – Na zaproszenie władz Śląskiego Kościoła Ewangelickiego A.W. z oficjalną wizytą przyjeżdża dzisiaj z Warszawy na Zaglebie zwierzchnik Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Polsce, ks. bp Janusz Jagucki.

Jutro ks. bp Jagucki odwiedzi ośrodek Diakonii Śląskiej i spotka się z kierownictwem tej instytucji charytatywnej, w sobotę zaś odwiedzi m.in. parafie ŚKEAW w Trzyńcu, Nawsiu, Trzanowicach, Nieborach, a także Piosek, gdzie powstaje nowy kościół ewangelicki.

Punktem kulminacyjnym wizyty będzie niedziela. Gość z Warszawy wygłosi kazanie w czeskokoczińskim kościele „Na Niwach” na uroczystym nabożeństwie z okazji rocz-

nicy założenia tej świątyni oraz spotka się z przedstawicielami władz ŚKEAW i Towarzystwa Ewangelickiego. Po południu w ośrodku Społeczności Chrześcijańskiej w Śmiłowicach spotka się m.in. z księżmi ewangelickimi ze Słowacji.

W poniedziałek ks. bp Jagucki na konferencji ogólnokościelnej ŚKEAW w sali posiedzeń Rady Kościelnej „Na Niwach” wygłosi wykład nt. aktualnej sytuacji w KEA.

HONOROWY PATRONAT MARSZAŁKA SENATU RP

50 lat PZŚ „Hutnik”

WARSZAWA (mro) – Longin Pastusiak, marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej objął honorowym patronatem jubileuszowy koncert 50-lecia Zespołu Śpiewaczego „Hutnik”, który odbędzie się 9 października br. Właśnie w tym dniu w Centrum Kultury TRISIA ponad 50-osobowy zespół będzie świętował 50-lecie pracy artystycznej.

– Proszę przyjąć wyrazy uznania dla Pana i Zespołu z okazji „złotych godów” chóru – napisał Marszałek Senatu RP w liście skierowanym do pełniącego funkcję prezesa zespołu od 1969 roku **Jana Hławiczki**.

Longin Pastusiak zaznaczył także, iż pół wieku nieprzerwanej działalności budzi w nim podziw i uznanie i dlatego zdecydował się przyjąć zaproponowane mu wyróżnienie.

Dodajmy, że 4-6 czerwca PZŚ „Hutnik” będzie koncertował w Warszawie.

Przedszkola wykruszają się

KARWINA (sch) – Optymalizacja sieci szkół i przedszkoli dotyczy nie tylko polskich placówek. Od nowego roku szkolnego z mapy miasta znikną również 4 placówki filialne czeskich przedszkoli – w Raju, Międzywiesiu i Nowym Mieście. Powodem jest konieczność ograniczenia kosztów oraz mała liczba dzieci w tych placówkach.

Użytkownicy się od początku lat 90. niż demograficzny sprawił, że w 1996 r. zamknięto czeskie przedszkole w Darkowie, w 1997 r. w Starym Mieście, a w dwa lata później w jednym przedszkolu na Granicach i w Fryszacie. Nie ma już też czeskiego przedszkola przy ul. Leona – rok temu otwarto tu Dom Opieki Społecznej. Obecnie w Karwinie funkcjonuje jedno czeskie przedszkole posiadające osobowość prawną.

Jedno ze stanowisk dyspozytorni ostrawskiego centrum zintegrowanego systemu ratunkowego.
Fot. archiwum Medium Soft

KONGRES POLAKÓW INICJUJE POWOŁANIE REGIONALNEGO BIURA »EBLUL«

W obronie języków mniejszości

CZ. CIESZYŃ (kor) – W najbliższą sobotę o godz. 9.00 w sali posiedzeń Kongresu Polaków odbędzie się spotkanie inauguracyjne działalności Stowarzyszenia Języków Regionalnych i Mniejszościowych (CzechBLUL). Stowarzyszenie będzie pracować jako filia EBLUL – Europejskiego Biura Języków Rządziej Używanych z siedzibą w Brukseli. Jego celem jest obrona praw

językowych 46 mln mieszkańców Unii Europejskiej porozumiewających się innym językiem niż język oficjalny państwa, w którym żyją.

Spotkanie organizuje Kongres Polaków, a jego obrady toczyć się będą po angielsku. Gośćmi spotkania będą prezydent EBLUL **Bojan Brežigar** (Słoweńiec mieszkający we Włoszech), sekretarz generalny Biura **Markus Warasin**

(Niemiec z Tyrolu Południowego, wchodzącego w skład Włoch) oraz dyrektor Sekretariatu Rady Rządu RC ds. Mniejszości Narodowych **Andrej Sulitka**. Organizatorzy zaprosili do Cz. Cieszyń także przedstawicieli wszystkich mniejszości językowych w RC, przyjazd potwierdzili na razie Niemcy, Romowie i Słowacy.

– W charakterze obserwatora może przyjechać na spotkanie każdy zainteresowany tym tematem – powiedział „GL” jeden z organizatorów, **Bronisław Walicki**.

Pogoda

CZWARTEK – Zachmurzenie umiarkowane, temperatura od 10 st. C. do 20 st. C. w ciągu dnia.
PIĄTEK – Jasno, ale miejscami możliwe przelotne opady i burze. Nocą 7 st., w dzień do 21 st. C.

Znad Wisły

■ Centrum Handlowe Wola Park, w tajemnicy przed warszawiakami, organizuje specjalne wieczory dla aktorów, piosenkarzy i polityków. Kiedy kompleks handlowy opuszczą już zwykli klienci, do sklepów przychodzi VIP-y. W ubiegłą niedzielę zorganizowaliśmy takie spotkanie. Gwiazdy miały pełną swobodę. Mogły zrobić zakupy ze zniżkami w ponad 50 sklepach – przyznała „Zyciu Warszawy” Magdalena Łań z Centrum Handlowego Wola Park. Wszystko po to, aby aktorzy ze znanych seriali, dyrektorzy banków i agencji reklamowych mogli spokojnie rozkoszować się szaleństwem zakupów. VIP-y – na co dzień obserwowane przez dziennikarzy i zwykłych ludzi – mogły zrobić zakupy po niezwykle atrakcyjnych cenach. Witano ich szampanem z truskawkami i pokazem flamenco. Planujemy powtórzyć taki wieczór. Ten udał się wysmienicie. Zjawilo się ok. 300 osób – podsumowała M. Łań.

■ Poseł SLD, Jerzy Jaskiernia, został uznany za kłamcę lustracyjnego. W ocenie Sądu Lustracyjnego był on tajnym i świadomym współpracownikiem PRL-owskiego wywiadu. Adwokat Jerzego Jaskierni zapowiada odwołanie od wyroku. To już trzeci wyrok w sprawie Jerzego Jaskierni. Poprzednio Sąd Lustracyjny dwukrotnie oczyszczał go z zarzutu kłamstwa lustracyjnego, jednak sprawa była skierowana do ponownego rozpatrzenia, gdyż – zdaniem Sądu Najwyższego – Sąd Lustracyjny wydając poprzednie wyroki, popełnił błędy proceduralne.

■ Jak podał dziennik „Rzeczpospolita”, ponad 90 proc. Polaków uważa, że Polska jest ogarnięta korupcją. To najgorsza opinia nie tylko wśród krajów przystępujących do UE.

■ Z powodu nieopłacenia rachunków za elektryczność został wyłączony prąd na trakcjach kolejowych w południowej Polsce. Rzecznik kolei, Krzysztof Łańcucki poinformował, że od 11. 5 nie jeżdżą pociągi poruszające się po Centralnej Magistrali Kolejowej. Wyłączono także prąd na dwóch innych liniach kolejowych w okolicach Opatowa. Nie jeżdżą pociągi pomiędzy Krakowem i Katowicami a Warszawą, są także utrudnienia w komunikacji międzynarodowej na południu kraju: opóźnione lub wstrzymane mają być, między innymi, pociągi do Pragi i Budapesztu, które jadą przez Kraków i Katowice. Krzysztof Łańcucki wyjaśnił, że spółka PKP Energetyka nie opłaciła rachunków za energię dla sieci trakcyjnej, a powodem tego była niewypłacalność spółek PKP, przede wszystkim spółki „Przewozy Regionalne”. Rzeczniczka PKP InterCity, Anna Rosiek, przeprosiła podróżnych za wynikłe trudności i zapewniła, że pasażerowie, którzy zrezygnują z podróży, uzyskają w kasach zwrot pieniędzy za bilety bez żadnych potrąceń. PKP InterCity płaci wszystkie rachunki, te za energię również – zaznaczyła rzeczniczka.

■ Udziałem w uroczystych mszach w intencji papieża, uczestnictwem w biegu na jego cześć, w wystawach, sympozjum na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim katolicy w Polsce uczcili we wtorek 84. urodziny Jana Pawła II. W Krakowie odbyła się prezentacja najnowszej książki papieża „Wstańcie, chodźmy!”.

■ „Fakt” dotarł do amatorskiego filmu nakręconego podczas zamieszek na łódzkich juwenaliach, gdzie od policyjnych kul zginęło dwoje niewinnych ludzi. Gazeta twierdzi, że nie musiało dojść do strzelaniny. Film wideo nakręcony przez studenta z okna pokoju na czwartym piętrze akademika „Tygrys” ma 57 minut. Dokument udowodnia, że agresywnych wyrostków nie było więcej niż piętnastu, a strzelanina była efektem bezradności policji. Oprócz strzelania nie widać żadnej innej interwencji. Film żyje już własnym życiem. Jego kopie krążą po studentckim osiedlu. Po zajęciach z 8 i 9 maja prokuratura postawiła zarzuty policjantce, która wydała ostre naboje zamiast gumowych. Opr. (mro)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Miłośników czeskiej sztuki awangardowej 2. połowy XX wieku i nie tylko na pewno zaciekawia wystawa w Galerii Zamkowej „Chagall” w Karwinie Frysztalce. Do 4 lipca oglądać tu można twórczość Vladimíra Vašíčka, zmarłego w ub. roku malarza pochodzącego z Moraw Południowych. Wystawa przedstawia przekrój jego twórczości od początkowych prac figuralnych i krajobrazów z lat 50. ub. wieku po czystą abstrakcję. Fot. EDMUND KUJONKA

Miliony na drogi

JABŁONKÓW (kor) – Wiosna to w Jabłonkowie przede wszystkim remonty dróg. Na ten cel samorząd wyznaczył w budżecie miasta 6 mln Kc. Z tej kwoty sfinansowana zostanie także budowa nowych odcinków ciągów komunikacyjnych. Ok. 500 metrów nowych dróg powstanie w Radwanowie, nowe będzie też połączenie miejskiej pływalni z ul. Polną.

Zakończono odnawianie ul. Bezruca (od ul. Dworcowej po klasztor elżbietanek). Obecnie drogowcy zabiorą się do naprawy dróg w Radwanowie i Witaliszowie.

Utarg dla potrzebujących

JABŁONKÓW (man) – W ratuszu w dniach od 21.5 do 4.6 odbędzie się wystawa, z której dochód przeznaczony zostanie na potrzeby jabłonkowskiego Caritasu.

Zwiedzający będą mogli obejrzeć dzieła jabłonkowskich artystów – Antoniego Szpyrcy, Vladimíra Benczyka, Otmara Kantora, Vlastimíla Bažanovskiego, Martina Byrtusa i Lucii Labajowej.

Połowa pieniędzy ze sprzedaży każdego eksponatu pójdzie na

Będzie szybciej

TRZYNIEC (man) – Ochotnicza straż pożarna w Trzyńcu Gutach otrzymała dwa mln Kc na zakup nowego sprzętu. Miastu przyznano dotację z budżetu Urzędu Wojewódzkiego. Na posiedzeniu samorządu zdecydowano, że środki zostaną wykorzystane na zakup nowego samochodu.

Wiekawostki

Zdrada niebezpieczna

Zdrada małżeńska może się wiązać dla mężczyzny z zagrożeniem życia – wynika z badań Centrum Medycyny Sądowej na uniwersytecie we Frankfurcie nad Menem. Lekarze sądowi w ciągu 30 lat przeprowadzili 30 tys. obdukcji i wyłonili 60 przypadków, w których jedno z partnerów zmarło w czasie stosunku. W tej liczbie było 56 mężczyzn, którzy zmarli na zawał. Średnia wieku wynosiła 59 lat.

Ponad połowa „ofiar seksu” swe ostatnie chwile przeżyła w ramionach kochanki lub prostytutki. Tylko jedna czwarta dokonała żywota w łóżu małżeńskim. Jeśli chodzi o przyczyny tego zjawiska, uczeni mogą tylko snuć domysły. Jedną z tez głosi, że stosunek z kochanką lub prostytutką wymaga od starszego mężczyzny większego wysiłku niż z własną żoną.

Walka z bezrobociem

OSTRAWA (mro) – Nowa linia do przetwarzania butelek z plastiku w Ostrawie, nowe miejsca w Caritas Frydek-Mistek, logistyczne centrum zagospodarowania śmieci w Trzyńcu Starym Mieście czy też rozszerzenie mocy produkcyjnych mieszalni przypraw sypkich w Karwinie Nowym Mieście – to kilka z mnóstwa projektów, które zawniósował do realizacji samorząd województwa na swoim ostatnim posiedzeniu. Ich finansowaniem zajmie się Regionalny Fundusz Rozwoju Województwa, w którym uzbierało się 45 mln Kc. Po dotację zgłosiło się 37 osób fizycznych i prawnych z terenu województwa.

Samorząd zdecydował o wsparciu

Polska wizja lokalna

Dokończenie ze str. 1

– To kolejne centrum, jakie oglądamy po Berlinie czy Pradze – powiedział komendant T. Jankowski. – W dążeniu do doskonałości liczy się wymiana doświadczeń. Skorzystaliśmy z czeskich doświadczeń zwłaszcza przy zabezpieczaniu szczytu ekonomicznego w Warszawie. Udało się. W Polsce mamy już centra zarządzania kryzysowego w Komendzie Głównej, gdzie zasiada rządowy zespół ds. kryzysowych, często z udziałem premiera. Mamy też powiatowe stanowiska kierowania w powiatach i województwach, lecz jedynie dwóch służb – strażaków i zdrowia. Policja w nich nie uczestniczy.

– Kolegom z Ostrawy udało się osiągnąć to, co najtrudniejsze, współpracę służb – ocenia Andrzej Pociarek, komendant Szkoły Aspi-

rantów w Krakowie. – Wiem o tym, bo staramy się w Polsce to wprowadzać i często spotykamy się z podobnymi doświadczeniami. To, co tu jest, oszczędza wydatki na sprzęt techniczny, etaty, bowiem po doprowadzeniu szeregów garska operatorów nie mogła obsłużyć całej województwa. Nam jeszcze daleko do tego stanu. Podziwiam oszczędność, bardziej godne uwagi, że zrobili własnymi narodowymi środkami bez angażowania drogiego zagranicych firm – mówi.

Na pytanie redakcji czy Kraków – perła architektury polskiej – jest zintegrowany system, A. Pociarek odpowiada:

– Nie ma i pewnie długo nie będzie miał, bo każda ze służb posiada swoim torem. Wprawdzie w czasie powodzi, parę lat temu, dużo mówiono o sensie tego systemu i realnych zagrożeniach, zwłaszcza zabytków, ale powódź minęła i nie skończył.

Monitor

Historia pierwszej połowy dwudziestego wieku jest studnią zjawisk, których przyczyny są bardzo podobne do argumentacji dzisiejszych sceptyków. Argumentacja ta wydzieli się z przyziemnej ksenofobii obrazalstwa czy względnej patriotyzmu.

Podkreślając ekonomiczne i prawne aspekty rozszerzenia Unii Europejskiej, zapominamy, że nie ważne są zmiany w sposobie myślenia. Wskaźnikiem tego właśnie może być dla nas zachowanie najmłodszej generacji. Nie bierzemy udziału w marginalnych sukcesach o to, ile na wejściu do UE przegramy i czy stracimy jakiś ulotny destyl suwerenności. Z zacięciem nie rzucą się do Europy (niektórzy całego świata), stara się odnieść sukces na rynku pracy (choć w warunkach niekiedy problematycznych), jest przyjmowana i odnosi sukcesy na najbardziej prestiżowych szkołach Europy czy Ameryki, przyjmuje normy, których sens wyczuwa, rozumie i bez zastrzeżeń respektuje.

ZDZISŁAW WĄTURA

Sprostowanie

Uroczyste rozdanie świadectw maturalnych uczniów klas czesko-cieszyńskich Polskiego Gimnazjum odbędzie się w piątek 21 bm. w auli Cieszyńskim o godz. 16, a nie o godz. 14, jak mylnie podaliśmy w ostatnim nr. naszej gazety. Przepraszamy.

łałość ośrodka dziennego pobytu dla upośledzonej młodzieży w Jabłonkowie oraz na dom dziecka w miejscowości Wielki Bereznyj na Ukrainie.

Trwają Dni Orłowej

ORŁÓWA (wak) – Dwutygodniowy maraton imprez kulturalnych i sportowych z okazji Święta Miasta zagały w ub. sobotę pokazy strażaków, międzynarodowy turniej tenisa stołowego oraz turniej tańca towarzyskiego pn. „Orłowska Orlica”.

Centralne obchody „Dni” z udziałem przedstawicieli ratusza oraz gości z zaprzyjaźnionych z Orłową miast, m.in. Rydułtów oraz Czechowic-Dziedzic, odbędą się w sobotę. W programie kulturalnym wystąpią m.in. miejscowe zespoły folklorystyczne „Olśinka” i „Jitřenka” oraz „Jaro” i „Olšina”. Mocnym akcentem tego dnia będzie koncert popularnego słowackiego zespołu muzycznego „NO NAME” (godz. 19.30).

Niedzielne świętowanie zagai (o

godz. 14.00) występ znanej polskiej kapeli cygańskiej KALE JAKHA. W tym samym dniu (o godz. 16) przedstawia się z wianką piosenek i tańców przedszkolaki z Rydułtów. Program muzyczno-estradowy uzupełni Wabi Daněk (godz. 16.45) oraz zespół muzyki country „Faces” (18).

Tegoroczne „Dni Orłowej” zakończy 29 bm. (w godz. 10-18 w Domu PZKO w Orłowej Lutyni) III Międzynarodowy Turniej w Taroka o Puchar Burmistrza.

Przewidujący Nelson

Trzy potężne dęby, zasadzone osobiście przez admirała Horatio Nelsona, posłużą do renowacji jego flagowego okrętu „Victory”. Słynny okręt zostanie odnowiony przed obchodami 200. rocznicy bitwy pod Trafalgarem w październiku 2005 r. – poinformowała brytyjska marynarka wojenna.

W 1802 r. Nelson zasadił drzewa, bo uznał, że stoczniom brakuje budulca wysokiej jakości. Admirał okazał się przewidujący. Teraz prawie 200-letnie drzewa, które posłużą do remontu pokładu artyleryjskiego „Victory”, zostaną przetransportowane z królewskich lasów w Dean na południu Anglii do stoczni w Portsmouth. Do budowy „Victory”, na którego pokładzie w 1805 r. zginął admirał Nelson, zużyto ok. 6 tys. pni (odpowiednik 40 hektarów lasu). Okręt, zacumowany w Portsmouth, przyciąga tłumy turystów.

Śmierzące zabawki

Kamil Krowi Placek, Grzesiu Gówniak, Waldus Wymiotny – figurki o takich nazwach pojawiły się w czesko-cieszyńskich sklepach. Zabawki oprócz tego, że niecodziennie się nazywają, to w dodatku cuchną. Śmierdzące sprzedawane ze Stanów Zjednoczonych stały się popularne po emisji reklam w telewizji. Każda figurka zaopatrzona jest w przycisk. Po jego naciśnięciu z zabawki wydobywa się smród. Rodzaj woni uzależniony jest od tego, jakie imię nosi figurka. Zabawki cieszą się sporym powodzeniem wśród dzieci. Mniej zachwyceń są rodzice. Kto i w jakim celu wymyślił coś takiego? Na walory estetyczne zabawek nie mamy wpływu, ale możemy przyrzeć się figurkom pod względem bezpieczeństwa – mówią pracownicy Wydziału Ochrony Konsumentów i Kontroli Doraźnej Wojewódzkiego Inspektoratu Inspek-

cji Handlowej w Szczecinie.

Plaża dla niepalących

Władze przedmieść Sydney postanowiły pójść za przykładem przywódcy nego do zdrowego stylu życia. Los Angeles i zabroniły palenia na plażach, z najpopularniejszych plaż Australii. Sprawa wzbudziła w radzie miejskiej Manly pewne kontrowersje, ale ostatecznie głosowano ośmiem do trzech za zakazem. Burmistrz nie krył zdania.

Rada wprowadziła zakaz palenia wzdłuż całej plaży w Manly, lubianego zwłaszcza przez miłośników surfing, a także w porcie, w obiektach sportowych i na placach zabaw dla dzieci, i w promieniu 10 metrów od takich miejsc.

O podobnym kroku myślała i Manly. Chodzi o zdrowie i czystość. Na przykład w Bondi zbiera się kałuża podczas sprzątania aż 700 tys. niepalących.

ROZGŁOŚNIA OSTRAWSKA CZESKIEGO RADIA MA 75 LAT

Polskość w eterze

W czwartek 17 czerwca ostrawska rozgłośnia Czeskiego Radia (CR) obchodzić będzie 75-lecie swojej działalności. O tym, jak zmieniła się praca dziennikarzy, jaką rolę w pracy rozgłośni spełniają audycje dla polskiej mniejszości narodowej oraz o tym, czy wejście do UE oznaczać będzie zmniejszenie współpracy śląskich publicznych stacji radiowych, „Głos Lublitz” rozmawia z dyrektorem ostrawskiej rozgłośni, **Igorem Horváthem**.

Dyrektor ostrawskiej rozgłośni Igor Horváth. Fot. MARTYNA RADŁOWSKA-OBUSNIK

W ciągu minionych 75 lat właściwie wszystko w rozgłośni się zmieniło – wysoka techniczna, a nawet i dziennikarska... Zmiany techniczne, to coraz więcej techniki cyfrowej. Dziennikarstwo jest zupełnie inne niż na początku. Właściwie jest inna pozycja na rynku medialnym. Po 1989 r. powstał dualny system – pracować zaczęły stacje prywatne i publiczne. Radio publiczne straciło swój monopol. Na te wszystkie zmiany nasza stacja musi reagować, by zachować swoje audytoryum i dodatkowo je rozszerzać.

W jakiej mierze radio publiczne ma do spełnienia misję społeczną...

Oczywiście. To kluczowa różnica. Wynika ze statutu i zasad programowych. Nasza działalność musi odpowiadać ustawie o czeskim radiu. Właściwość wobec tego jest informacyjna – obiektywna, wyważona, bezstronna, aktualna i autentyczna. Ku naszemu zdziwieniu mamy środki, choć nie być ich więcej. Mamy własną redakcję wiadomości, redaktorów permanentnie penetrujących teren. Oczywiście korzystamy także z innych źródeł, jak agencje, prasa czy internet, ale one tylko uzupełniają nasz oryginalny serwis.

Część waszego serwisu są także informacje po polsku o mniejszości polskiej zamieszkującej w województwie morawo-śląskim.

Właśnie taki serwis wśród regionalnych stacji CR w całej republice. Oczywiście CR emituje programy i dla mniejszości narodowych – słowackiej, romskiej, niemieckiej – ale dla Polaków emitujemy program tylko z Ostrawy.

Zwrócić uwagę, że studio ostrawskie wyprowadziło polszczyznę na swoją antenę jeszcze przed II wojną światową, a to za sprawą Klubu Polsko-Czeskiego. Emitowano wtedy naukę języka polskiego. Codziennie audycje polskie koncentrują się na informacji i drobnej publi-

cystyce. Ich zadaniem jest monitoring wydarzeń na Zaolziu. Ale również informują o współpracy transgranicznej czy czesko-polskiej. Inny charakter ma audycja półgodzinna w weekendy, która umożliwia przedstawianie słuchowisk, audycji dokumentalnych, reportaży i relacji z wyjazdów w terenie.

Wspomniał pan o słuchowiskach. Możliwość ich realizacji jest pochodną kondycji finansowej całego studia regionalnego. Jak to wygląda?

Nie da się ukryć, że potrzebujemy jakiegoś zastrzyku finansowego. Od 1997 roku nie było podwyżki abonamentu, a koszty produkcyjne wzrastały.

A ponadto, w przypadku stacji publicznej nie ma zbyt dużej możliwości zarabiania na reklamach.

Oczywiście, mamy dzienny 5-minutowy limit na emisję reklam. Ale wracając do finansowania redakcji polskiej. Na początku każdego roku dziennikarki polskiej redakcji składają wniosek o środki na zabezpieczenie ich pracy, w tym i honoraria. Mam wrażenie, że zawsze uwzględniałem ich postulaty. Oczywiście według możliwości.

Tak samo odbywa się to i w czeskiej redakcji?

Tak. **Czy były przeprowadzane badania nt. audytoryum „Kwadransu Polskiego”?**

Do minionego roku nie mieliśmy żadnych badań w tej sprawie. Centralne kierownictwo radia zgodziło się na sfinansowanie takich badań. W maju 2003 agencja DATAMAR przebadła polskie audytoryum „Kwadransu” – ilościowo i jakościowo. Wyniki były dobre. Dowiedzieliśmy się, że przynajmniej połowa Polaków na Zaolziu regularnie słucha polskich programów.

Czyli w każdej rodzinie można przy okazji omówić, co było w „Kwadransie”.

Przy czym świadomość istnienia tych audycji była jeszcze wyższa. Jeśli chodzi o jakość, to aż 83 proc. ankietowanych uznało polski serwis za wartościowy i sensowny. Przy tej okazji otrzymaliśmy dodatkowe sugestie, np. co do muzyki. Słuchacze podkreślali, iż bardzo cenią sobie, że są audycje

w języku polskim, że informacje pochodzą prawie z każdego kąta Zaolzia, wskazywali na ich różnorodność. Zwracali uwagę na wkład własny pracowni redakcyjnych. To tym przyjemniejsze, iż większość Zaolziaków (jak wykazały badania) słucha wiadomości uzupełniających z Polskiego Radia i ma możliwość porównywania poziomu edytorskiego tych dwóch źródeł.

Tego co się dzieje w Millkowie, Jabłonie czy w Czeskim Cieszynie z Radia Zet się nie dowiedzą. Czy efektem tych badań było także przeniesienie czasu emisji „Kwadransu” na godzinę 19.00, czyli o 15 minut później?

Nastąpiło to z innych powodów. Zmieniłmy ramówkę. Sądzę jednak, że wysłaliśmy naprzeciw oczekiwaniom słuchaczy, którzy podkreślali w badaniach, iż „Kwadrans” mógłby być dłuższy. Teraz nie ma ograniczenia czasu jego emisji sygnałem czasowym.

Co ze współpracą transgraniczną z Polskim Radiem Katowice? Kiedyś była to bardzo owocna współpraca.

To prawda. Już siódmy rok jestem dyrektorem stacji i, niestety, dotychczas te kontakty były nieliczne. Z nowym redaktorem naczelnym Richardem Piskalą postanowiliśmy zmienić ten stan rzeczy. W kwietniu odwiedziliśmy Polskie Radio Katowice. Zapoznaliśmy się z szefostwem, zastępcą redaktora naczelnego Henryk

Grzonka oprowadził nas po stacji, podziwialiśmy nowe studio muzyczne za 10 mln dolarów o parametrach technicznych i akustycznych do porównania. Mówiliśmy także o współpracy programowej, jak wymiana wiadomości, materiałów o śląskim kontekście. Próbą ognia była wymiana informacji przy okazji wejścia RC i RP do Unii Europejskiej. Koledzy z Katowic obiecali nam także dostarczać polską muzykę. Przedstawiliśmy projekt, by adwentowy koncert Jarka Nohavicy, który odbędzie się w Czeskim Cieszynie i będzie realizowany przez naszą stację, był transmitowany do Radia Katowice. Jarek zgodził się na to, by połowę koncertu śpiewać po czesku, a połowę po polsku. Tak więc z granicy dla obydwu stacji. Wpadliśmy też na pomysł wspólnego spotkania z publicznością – takiej akcji marketingowej – rowerowego wjazdu na Czanortę. Radio Polskie obsługiwałoby polską część, my czeską. Na Czanortę odbyłby się wspólny program.

Jakie perspektywy rysują się przed „Kwadransem”?

Dobry trener nie zmienia drużyny odnoszącej sukcesy.

A jakie perspektywy rysują się przed stacją w związku z emisją cyfrową?

To pytanie jest rzeczywistością aktualną. Jak zwykle, swoją rolę grają pieniądze. Chodzi przede wszystkim o opłacenie programów nowo powstałych kanałów. Technicznie jesteśmy już nieźle na tę zmianę przygotowani. Np. w Ostrawie cała obróbka dziennikarska jest prowadzona w technice cyfrowej. W ub. roku otworzyliśmy nowe studio emisyjne, także cyfrowe.

Jakie są perspektywy stacji w momencie wejścia do UE?

Mam nadzieję, że rzeczywistość Europa będzie Europą regionów, a znacznie Śląska będzie wzrastać. To już

jest widoczne w grantowej polityce UE. My też próbujemy zdobyć granty. Choć ostatnio bez sukcesu. Nie udało nam się zdobyć grantu z Ministerstwa Kultury na polskie programy. Proponowaliśmy wyprodukowanie 10-odcinkowego serialu o mniejszości polskiej na Zaolziu. Nie poddajemy się jednak. Spróbujemy ponownie.

Co utrudnia pracę ostrawskiej rozgłośni?

Radio działa w środowisku, a więc chciałbym, by naszemu regionowi wiodło się lepiej we wszystkich aspektach. I z autostradą i inwestycjami zagranicznymi. Oczekuję, że kontakty przygraniczne ożywią się, ustąpią stereotypy, sąsiadując tu ze sobą państwa będą wspólnie występować na arenie międzynarodowej w sprawach regionalnych.

A propos ustępowania stereotypów. Przed paroma laty wysunęto propozycję audycji w języku czeskim o mniejszościach tu mieszkających...

Redakcja polska i czeska współpracują ze sobą. Wymieniają między sobą propozycje programowe, informacje. Atmosfera jest robocza. Sprzyja temu zapewne przeprowadzka dziennikarzy do „newsroomu”, a być może także ostatnio lepsze warunki pracy redakcji polskiej...

Jak będziecie obchodzić jubileusz?

17 czerwca w hawierzowskim Domu Kultury odbędzie się koncert, w którym wystąpią piosenkarze wywodzący się z naszego regionu. Planujemy cykl audycji wspomnieniowych i archiwalnych, odkurzymy nasze „białe kruki”, jak wystąpienie T. G. Masaryka wygłoszone przy okazji jego odwiedzin Ostrawy, rozmowę z Petrem Bezručem czy też pierwsze nagrania Karla Kryla i Jarka Nohavicy.

Dziękuję za rozmowę
MARTYNA RADŁOWSKA-OBUSNIK

Zmiany »Pod Pegazem«

Poeta Jan Pyszko – długoletni gospodarz jabłonkowskiej literackiej Kawiarenki „Pod Pegazem” – postanowił przekazać pałeczkę młodszemu koledze, **Markowi Słowiaczkowi**, który będzie współpracował z **Kazimierzem Kaszperem**. Majowe spotkanie w kawiarence, którego gośćmi będą twórcy z nieformalnej grupy „Trójkąt Bermudzki”, będzie jednym z ostatnich przez niego prowadzonych.

*– Po piętnastu latach, bo pierwsza Kawiarenka odbyła się w ostatni piątek maja 1989 r., jestem już nieco zmęczony – powiedział J. Pyszko naszej gazecie. – Zaczynałem prowadzić Kawiarenkę z **Wilhelmem Przeczkiem**, później był moim partnerem **Kazimierz Kaszper**, teraz od pewnego czasu pomagał mi **Marek**. Jego rezygnacja nie oznacza jednak, że nie będę przychodził na spotkania czy służyć kolegom pomocą. Po prostu tylko nie będzie mnie już na pierwszym planie.*

Oprócz majowego spotkania z członkami „Trójkąta Bermudzkiego”, **Kazimierzem Jaworskim**, **Bronisławem Liberdą** i **Władysławem Sikorą** (piątek 28 bm., godz. 18.30), J. Pyszko będzie jeszcze gospodarzem czerwcowej Kawiarenki, na której K. Kaszper będzie mówił o swojej podróży do Ziemi Świętej. Ostatnim przez niego prowadzonym spotkaniem będzie sierpniowe, towarzyszące Gorolskim Świętym. *– Będzie to 80. Kawiarenka. Poświęcimy ją rodzimym poetom, którzy już odeszli. Wykład o literaturze zaolziańskiej wygłosi też **Bogusław Bakuła** z uniwersytetu w Poznaniu – poinformował Pyszko.*

(kor)

Odpust w Markłowicach

Zabytkowy kościółek drewniany w Markłowicach. Rys. **Vladislav Oslizlok**

Do tradycji urosły z okazji odpustu wystawy w sąsiedztwie zabytkowego drewnianego kościółka w Piotrowicach Markłowicach. W sobotę 22. 5 w godz. 12–18 oraz w niedzielę 23. 5 od 8 do 18 w podcieniach otaczających świątynię oglądać będzie można obrazy i rysunki **Vladislava Oslizloka**, tutejszego twórcy, który od młodości wiele uwagi poświęcał temu właśnie zabytkowi ludowej architektury.

W lokalach dawnej polskiej szkoły, obecnie remizie sfraczkiej, swoje prace wystawia panie.

W kościółku pw. Wniebowstąpienia Pana odbędą się w niedzielę dwie msze św. – o godz. 9.00 polska, o 10.30 czeska. Odpustowi towarzyszy wiele tradycyjnych atrakcji. (o)

Polce bez róży

Nie wiem czy wiecie, ale zawodowi dziennikarze uważani są za jeden z najmniejbezpieczniejszych zawodów w ogóle. Właściwie na pierwszym miejscu stają superowcy a zaraz za nimi dziennikarze. Dlaczego? Bo przedstawianie prawdy pociąga za sobą nie tylko różnego rodzaju szykany, permanentny stres, przemoc fizyczną, ale również śmierć.

Kilka dni temu wszystkie polskie media pisały i mówiły tylko o jednym – w Iraku zginęli polscy dziennikarze. Słami się tam pchali? Myśli pewnie niejednego z was. Owszem, to prawda, ale nie robili tego ani dla siebie, ani dla sławy. Wykonywali po prostu swój zawód, którego istotą jest przedstawianie obiektywnej rzeczywistości.

Mówienie prawdy nigdy nie było i nie będzie łatwe. Wystarczy podać prawdziwy przykład z życia wzięty. **Młoda kobieta** chciała usłyszeć „Jeszcze gruba”? Żadna. **A który facet** zachowa spokój usłyszawszy „Nie jestem dla Ciebie kochankiem”? Żaden. **Kobieta** się obrazi a facet wkurzy. Zwykłych rzeczy nie mówią sobie wprost. Dziennikarz powinien. I to jest ta różnica.

Studiując dziennikarstwo dowiedziałam się wielu ciekawych rzeczy. I

o historii tego zawodu, i o redagowaniu tekstów, i o pisaniu listów, i o wielu innych rzeczach. Jednak utknęło mi w pamięci zdanie pewnej pani profesor, która powiedziała, że najtrudniej mają dziennikarze lokalni. Święta prawda, pani profesor, święta prawda.

Czasami mi się wydaje, że zaolziańscy koledzy po fachu więcej czasu poświęcają na szlifowanie formy aniżeli treści. Z jednej strony im się

SEDNO

nie dziwię. Nasza społeczność, czyli czytelnicy, jest, powiedzmy... specyficzna. Powiedziałabym, że jej rysem charakterystycznym jest nadmiar szybkoobraźliwych jednostek, których satysfakcjonuje tylko i wyłącznie zamieszczenie na łamach gazety ich punktu widzenia. Po prostu – co poniektórzy czytelnicy mylą czasopismo z gazetką ścienną.

Z drugiej strony dziennikarze, sami trochę „dają ciała”. Czytając „GL” brakuje mi tekstów z lekką nutką agresywności. O co mi chodzi? Proszę na przykładzie z sufitu wziętym: **Notka** o przedstawieniu szkolnym jest o.k. To, że pewien urzędnik miasta wyasygnował 500 Kc na owo

FELIETON IZY KRAUS-ŻUR

przedstawienie też jest o.k. Ale jeżeli to wszystko, co w tym tekście się znajduje, to już nie jest o.k. Zakładając, że owo przedstawienie było naprawdę nieźle i mogło być jeszcze lepsze, gdyby nie taka a nie inna kwota napisalabym: „UM przy »kulturalnym« budżecie 420 tys. dofinansował ów spektakl kwotą całych 500 koron czeskich”.

Dla mnie sprawa jest oczywista. 500 koron to ochłap. I trzeba o tym napisać. I nie bać się, że kogoś się obrazi. Oczywiście, może stać się tak, że następnym razem nie będzie nawet tego ochłapu. Wtedy trzeba bardzo dokładnie przyjrzeć się, na co owa kasa jest wydawana. I o wszystkich „potknięciach” w wydawaniu szeleszczących papierków pisać na pierwszej stronie. Stawiałabym jednak na wariant drugi – następnym razem sponsoring wyniesie zdecydowanie więcej. Tak czy siak nazywanie rzeczy po imieniu wyjdzie tylko na dobre.

Media to władza. Potężna władza mogąca kreować rzeczywistość. Nie wolno jej się bać. Zachowując zdrowy rozsądek i obiektywizm trzeba z niej korzystać. A że „jedynie prawdziwe wyrocznie” złapiać za pióra? No cóż, zawsze można dokupić kosz na śmieci...

Głosik

»NAJLEPSZE U MAMY JEST TO, ŻE JĄ MAMY...«

26 maja - Dzień Matki

Mamo!

Twoja twarz jest znużona,
zmarszczkami naznaczona,
a każda taka zmarszczka
to była troska o nas...

Mamo!

Twoja dłoń spracowana
bruzdami jest zorana,
a każda taka bruzda
to była praca dla nas.

Lecz to co najpiękniejsze,
Czym w życiu los nas darzy
To dłońi Twej pieszczota
i uśmiech Twojej twarzy...

Mamo...

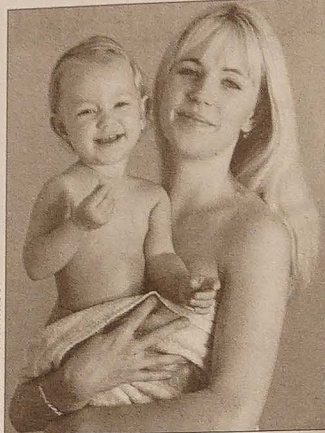
Zofia Nawrocka

Dzień Matki zaczęto obchodzić na świecie już w 1910 roku. W Polsce po raz pierwszy obchodzono Dzień Matki w 1923 roku w Krakowie. Słowo mama jest jednym z pierwszych słów wypowiadanych przez dzieci na całym świecie. W wielu językach brzmi ono bardzo podobnie. I wszędzie na świecie świętuje się Dzień Matki, ale w różnych terminach i w odmienny sposób. Dzieci w Szwajcarii zdążyły już złożyć mamom życzenia 11 maja. Oprócz kwiatów,

podobnie jak wszędzie na świecie, mamy dostają śniadanie do łóżka, a starsze dzieci zabierają swoje mamy do restauracji. W Austrii w Dniu Matki mamie nie wolno nic robić! Popularnym prezentem są własnego wyrobu drewniane szczytce, tace do ciasta i inne rzeczy.

W Tyrolu (jest to część Austrii) śpiewa się mamom piosenki z akompaniamentem fletu. W Stanach Zjednoczonych życzenia mamom, 14 maja, składają nie tylko dzieci, ale i koleżanki, mąż, koledzy z pracy, dlatego też wszyscy do siebie dzwonią. Mamy dostają od dzieci kuponiki, na przykład na kahusy, zmywanie naczyń albo sprzątanie. Australijskie mamy obchodzą swój dzień w drugą niedzielę maja. Otrzymują mnóstwo kwiatów, a najwięcej białych chryzantem.

W Polsce i u nas Dzień Matki obchodzimy 26 maja. W tym uroczystym dniu, w szkołach i nie tylko, odbywają się różne akademie i przedstawienia dla mam. Mamy obdarowuje się kwiatami, laurkami, podarunkami no i przede wszystkim kahusami. A jak jest w waszej szkole? A w waszym domu? Czy aby na pewno pamiętacie o swoich Mamach?

Fot. MAREK SANTARIUS

Pierwsze relacje o obchodach Dnia Matki już nadeszły, przeczytacie je w rubryce przeznaczony dla głosiczy. Przedskolaczki z Gródka i Trzyńca Łyżbic pośpieszyły się i urządziły uroczystości dla swoich mamusierek zaraz na początku maja. Moim zdaniem, czas na obchody tego szczególnego dnia dogodny jest w którymkolwiek dniu maja, bo najpiękniejszy miesiąc w roku jak stworzony jest do świętowania najmiłszego święta. Uważam, że nawet codziennie dziękować można matce za opiekę. Przyszła się bez bicia, że powyższy artykuł do pewnego miejsca ściągnęłam z internetu. Wybaczcie mi to na pewno, bo danych o tym święcie i tak bym nie wymyśliła.

Wszystkim zaś Mamusiękom naszych miłych czytelników serdeczne życzenia przesyła wraz z Głosem, Ludmiłką i redaktorami tej rubryki

Literka

Głosikowa Korespondencja

»BRZYDKIE KACZĄTKO, BRZYDKIE KACZĄTKO, NIE KOCHA CIEBIE NA ŚWIECIE NIKT...«

Takie oto słowa piosenki rozlegały się w majowe popołudnie w polskim przedszkolu w Trzyńcu Łyżbiocach. Bo właśnie tutaj odbyło się dnia 6 maja przedstawienie z okazji Dnia Matki pod tytułem „Brzydkie kaczątko”, które przygotowały dla swych mam, i nie tylko (byli też ojcowie, babie, dziadkowie...), przedszkolaki razem z paniami nauczycielkami. Ta przepiękna bajka J. CH. Andersena w wykonaniu naszych miłusińskich naprawdę wzruszała i niejedną mamę ukradkiem ocierała łzy. W roli brzydkiego kaczątka wystąpiła utalentowana Dorotka Kiedroń, która swoim śpiewem oczarowała wszystkich bez wyjątku. Były też sympatyczne kaczuśki oraz inne podwórkowe zwie-

rzaki. Nie zabrakło nawet baletu w wykonaniu wytwornych ląbędzy. Na wysokości zadania stanęli narratorzy: Dorotka Martynek, Anetka Chalupa i Daniel Jaracz. Wszyscy trzej świetnie dali sobie radę z nietrywim tekstem i bez potknięcia opowiadali o kolejnych przygodach brzydkiego kaczątka. Ciekawy scenariusz, pomysły kostiumy, dużo śpiewu i tańca, dobre recytacje - wszystko to złożyło się na bardzo sympatyczną atmosferę, za którą gromkimi oklaskami podziękowano nie tylko dzieciom, ale także paniom nauczycielkom: Lidii Lysek, Ewie Waclawik oraz Annie Szurman. Po przedstawieniu dzieciaki garnęły się do swych mam z upominkiem i czułym buziakiem. A na sam koniec, starym dobrym zwyczajem, nie zabrakło herbatki, kawy, no i smacznych pączków. Jeszcze raz w imieniu wszystkich rodziców dziękuję za miłe spędzony czas.

mgr Monika Guńka

ŚWIĘTO NAJBLIŻSZE SERCU

Mowa, oczywiście, o Dniu Matki. Mamusie, Babcie a nawet Prababcie gródeckich przedszkolaków spotkały się z tej okazji dnia 5 maja w sali gościnnego Domu PZKO. Powitał wszystkich przewodniczący Macierzy, Tomasz Hupka, a Ekoludki z polskiego przedszkola w Gródku przygotowały program przypominający dawne tradycje i obyczaje. W odsłonie pierwszej na scenie widzimy wszystko gotowe do „szlapania kapusty”. Gromadka małych w strojach góralskich dowcipnie przedstawia, co wszystko nawet małe dzieci mogą zrobić przy przygotowaniu kapusty do kiszenia i pomóc w „produkowaniu” tego zdrowego smakołyku. Drugi obrazek przedstawia szubaczkę: w starej izbie przy stole siedzą dziewczęta, a w ich paluszkach biały puch, tak potrzebny przyszłej młoduszce na zęgotki i pierzyny. Brawa zbierają wierszyki o tym, jak to hańdrowni bywało przy szubaniu, kiedy babki opowiadały o rozmaitych straszakach, diablach i utopach, aż się dzieciśka pod ławę chowały ze strachu... Na koniec przychodził czas na zabawy i śpiewanie. Ze sceny zabrał piosenkę „Straciła się pastyrzeczka” w doskonałym wykonaniu Karolinki Bocek - zdobywczyni nagród w wielu konkursach. Solowego zbójnickiego odtączył Dominik Kopecky. W trzeciej części przypomniano piękną wiosenną tradycję - chodzenie z goiczkami, które w Gródku jest nadal rzeczywistością. Dawną piosenkę o goiczkach zielonym, pięknie ustrojonym zaśpiewała i rzęście oklaski zebrała Basia Hupka.

Po krótkiej przerwie dzieciaki wierszem i piosenką złożyły życzenia swoim drogim mamusiom, a także babciom - czyli mamusiom swoich mamusierek. Po programie dzieci wręczyły solenizantkom kwiaty (mini azalie) oraz namalowane przez siebie portrety swoich mamusiek. Na zakończenie podziękowano paniom wychowawczyniom za wywieszenie programu, panu Zb. Bockowi za nagłośnienie sali, panu Goryłowi z Jabłonkowa za nagranie wideo oraz paniom z Klubu Kobiety przy MK PZKO za uzupełnienie dekoracji uszytymi przez siebie sukniatami śląskimi.

Po tych emocjach wszyscy mogli odpocząć przy smacznym poczęstunku.

Program podziwiła i ocałość opisała

Lidia Kluz

▲ „Brzydkie kaczątko, brzydkie kaczątko, jak w waszym stadzie mogłoby być, brzydkie kaczątko nie może przecież ląbędzy być...”
▼ Hurra! Dobrze! Miły do szczęśliwego końca. Kaczątko okazało się ląbędziem.

»HARFA« I DYRYGENT ALOJZY KALETA ŚWIĘTUJĄ 55-LECIE Podwójny jubileusz

Uroczystym koncertem 23 maja o godz. 17.00 w Teatrze Cieszyńskim, zatytułowanym „Od Mozarta do Chopina”, z udziałem uczniów i absolwentów Podstawowej Szkoły Artystycznej w Trzyńcu, klasy Danuty Palowskiej, zamknięte zostanie 55-lecie bogatej i pełnej sukcesów śpiewaczej działalności chóru „Harfa”, a także owocnego życia dyrygenta Alojzego Kalety. Tak się złożyło, że pod nieobecność aktualnego dyrygenta Tomasza Piwko, to właśnie odpoczywającego już ponad 10 lat od aktywnego prowadzenia rozspiewanych pań i panów Alojzego Kaletę poproszono o przygotowanie chóru do jubileuszowego występu. Podjął się tego wyzwania jak zawsze z sercem i pełnym zaangażowaniem. Od kilku tygodni znów pełen skupienia „macha rękami” dwa razy tygodniowo po cztery godziny, a na dodatek gromadzi materiały, udziela wywiadów, załatwia, pisze... jak za dawnych lat.

W działalności każdego chóru jest niezmiernie ważne zaplecze organizacyjne: dobry gospodarz - a Miejscowe Koło PZKO Cz. Cieszyń Centrum zawsze nim było, prezesi - wspomnieć należy chociażby Józefa Krzywonia, Leopolda Brannego, Marię Cymorek, Lidę Gojniczek, Stefanię Zielina, Adolfa Bałona (nie sposób wymienić wszystkich aktywnych członków zarządu), miada też „Harfa” szczęście do wspaniałych akompaniatorów: Maria Helis, Maria Cienciola, Danuta Palowska, Krystyna Heczko. W dobrze zorganizowanym zespole, miłym kolektywie łatwiej i przyjemniej się pracuje. Mieliśmy również dobre zaplecze koncertowe w teatrze, profesjonalnych konferansjerów, takich jak Franciszek Michalik, Marek Mokrowiecki, Karol Suszka, Halina Paseka. Występy, zwłaszcza liczne koncerty, a specyfiką naszą były koncerty tematyczne, wyjazdy na Światowy Festiwal Chórów Polonijnych do Koszalina czy Międzynarodowy Festiwal Pieśni Chórów w Międzyzdrojach, stanowiły ogromną motywację do pracy - wspomina pan Kaleta, urodzony w roku 1928 w Wędryni Zaolziu, a od swoich lat gimnazjalnych poświęcający się prowadzeniu zespołów wokalnych i chórów. Dyrygował m.in. Chór Akademicki i mieszanym chórem PZKO w Ostrawie, a także Wędryni - Zaolziu, „Groni” w Bystrzycy, „Godulan” w Ropicy, „Przełęcz” z Mostów k. Jabłonkowa, śpiewał i po przerwie znów śpiewa w Chórze Nauczycieli Polskich. Najdłużej i najmocniej związany był jednak z chórem żeńskim, a później mieszanym „Harfa”.

„Harfa”, pierwotnie tylko męska, zrodziła się w 1949 roku i działała pod kierunkiem prof. Karola Hławicki do roku 1954, potem zaś dorywczo kierowali nią Paweł Trombik, Józef Firla i Andrzej Zielina, po czym zamilkła. Panowie zrezygnowali swą działalność dopiero w roku 1964 pod pałeczką dyrygentką Edwarda Kaima, ale od 1958 lukę wypełniła założony przez Alojzego Kaletę chór żeński o tej samej nazwie. Od 1971 roku, kiedy pan Kaleta obejmuje kierownictwo obu zespołów, zaczynają one śpiewać także wspólnie, znacznie wzbogacając w ten sposób repertuar. Do kolejnej zmiany dochodzi w roku 1980, kiedy przed panami staje dyrygentka Ewa Przechc, a później Krystyna Suszka, od roku 1987 Alojzy Kopiczek. Chórem żeńskim dyrygowały dorywczo także Wanda Filipek i Halina Kraina. Alojzy Kaleta rozstał się z zespołem w roku 1990. Połączenie organizacyjne obu ciał nastąpiło we wrześniu roku 1992, od tego okresu datuje się historia chóru mieszanego, śpiewającego pod batutą prof. Alojzego Kopiczka. Lata dziesięćdziesiąte to kolejny szereg udanych koncertów i nowych doświadczeń. Najmocniej utkwiły w pamięci chwile, kiedy na scenie zabrała harfa i „Harfa” (co może być piękniejsze od muzyki harfy? Dwie harfy - harfa jako instrument i „Harfa” - chór)...

Od 1997 roku miejsce prof. Kopiczka zajmuje młoda, pełna zapału dyrygentka z Polski Jolanta Szopa. Z powodu wyjazdu na staż do USA, po dwu miesiącach przekazuje jednak pałeczkę obecnemu fachowemu kierownikowi Tomaszowi Piwce.

- Pan Piwko stoi na próbach, sporo ćwiczeń głosowych, tak więc jest niezły. A jakby tak jeszcze obok każdego do dzisiaj lat... - marzy pan Kaleta. - Ubywa koncertów i wyjazdów, ponieważ kondycja chórów nie pozwala na długie wyprawy. Tak Koszalin jest już dla nas niedostępny - wzdycha, a wtórują mu zwiastujący chórem od roku 1964 Erika Tomanek od samego początku reaktywowałem chór męski śpiewający i pełniąc przez szereg lat funkcję prezesa Leszek Branny.

Pani Erika Tomanek mówi: - Długo panowała taka tradycja, że ktoś chciał z chóru odejść, musiał przeprowadzić kogoś nowego w zastępstwo za siebie. W taki właśnie sposób i ja zostałam zwerbowana przez panią Wachtarczykową. Niestety, teraz już nie udaje się tego jakoś kontynuować i licza chórystów spada, a przez ten wiek rośnie. - Panie jeszcze się trzymaj. Gorzej jest wśród panów, śpiewa z nami kilku 80-latków. Z okazji jubileuszu zaktzywizowaliśmy chórystów, którzy już nie przychodzą regularnie na próby, zespół zmniejszyło 7 głosów męskich i 7 żeńskich. Dzięki tej pomocy chór męski może zaśpiewać kilka pieśni samodzielnie. Osobiste preferencje własne męskie głosy, albo chór mieszanym. Perspektywa jest jednak taka, że za kilka lat może zostanie w Czeskim Cieszynie tylko chór żeński. - śmieje rozmawiając pan Branny, Pan Kaleta, jak zwykle, uśmiecha się pod wąsem, a kiedy pytam, czy woli pracować z paniami, przytakuje głową.

Pani Tomanek zaraz dodaje: - Pan Kaleta to dyrygent z naszego teatru, taki, co miał do tej pracy serce, najwięcej z nim właśnie nam się śpiewało.

Pytam o inne problemy: finansowy repertuar. - Nie ma dotacji dla amatorskich zespołów, ale otrzymujemy za pomoc z Urzędu Miasta Czeskiego Cieszyna, więc to nie jest aż tak bolesne. Przydałyby się nowe ubrania, jednakże uwagi na niepewną perspektywę wzięły się przed taką inwestycją - mówi pan Branny.

- Z repertuarem nie ma problemu, jest po co sięgać, choć oczywiście musimy liczyć się z naszymi możliwościami. Niektóre pozycje przeznaczone są raczej dla chórów akademickich. Kiedy jednak zabrzmi Chór Zbójników w operze Verdiego w wykonaniu naszych panów, aż ciarki przechożą! Wciąż śmy z okazji jubileuszu do niektórych pieśni sprzed lat. Ostatnio często śpiewamy z nowoczesnych opracowań Józefa Świdra - odpowiada pan Kaleta.

Niezliczona liczba koncertów, odznaczeń, imion i nazwisk wpisana została do kronik, opublikowana w odciskach i okolicznościowych wydawnictwach książkowych o śpiewactwie.

Zajrzyjmy do sprawozdań z ostatnich lat, prowadzonych skrupulatnie przez Ewę Sikorę. W roku 2000 chór liczył 36 aktywnych członków, w 2001 liczba zmniejszyła się o czterech, pod koniec 2002 roku przybył jeden nowy chórysta zza Olzy. Średni wiek w 2002 roku wyniósł 60,7 lat. Nie licząc intensywnych prób występami, spotykano się w ciągu roku 44 razy, zaś występów dano 12. W roku 2003 odbyło się 37 prób, lecz także dwie 3 występy.

Statystyka podpowiada, że od listopada 1999 do maja 2004 śpiewała „Harfa” na 12 koncertach, w tym 20 w Polsce, dała 8 recitali (3 w Polsce, 20 małych występów (1 w Polsce).

Chór współpracuje do śpiewania podobnym zamiłowaniu do śpiewania. Przyjaźni łączą „Harfę” od wielu lat z „Echem” z Bielska, z chórem ewangelickim ze Skoczowa, kościelnym ze Strumian (koło Wieliczki) i mieszanym chórem „Harfa” z Warszawy.

Życie śpiewacze nie ogranicza się tylko do obowiązkowych prób i koncertnych występów. To także intensywne życie towarzyskie - wycieczki, spotkania, wycieczki, dawniej także wspólne bale.

Póki co „Harfa” zaprasza na koncert! Podobno będzie czego posłuchać. BARBARA GLAN

PODKRAŻONE OCZY UKRYJEMY POD KOREKTOREM Kilka minut dla urody

Czym nakładać na twarz korektor? Do nakładania stosuje się gąbki lateksowe, które równomiernie rozprowadzają podkład na twarzy. W miejscach, które wymagają większej dokładności, najlepiej sprawdzą się nasze...
na opuszek palca wskazującego i środkowego i wklepujemy go na powieki. Pod wpływem ciepła naszego palca podkład nagrzewa się i osiada cieniutką warstwą, nie tworząc wokół oczu grubej maski. Korektor, jeśli stosujemy go do zatuszowania małych przyszczy, najdokładniej nałożymy pacyczkiem higienicznym.

Co to jest kompres japoński. To świetny sposób na jesienne zmęczenie i apatię. Ręcznik moczymy w zimnej wodzie, siadamy wygodnie na kanapie i na kilka minut nakładamy kompres na kark. Niska temperatura poprawia ukrwienie

tkanek i likwiduje zastoje limfy, działa jak zastrzyk energii. Uczucie zmęczenia szybko mija.

Dlaczego mamy podkrążone oczy? Cienie pod oczami u części osób są po prostu dziedziczne. Jeśli występują od czasu do czasu, to

jako efekt niehigienicznego trybu życia: kiedy jesteśmy zmęczeni, niewyspani, przebywamy w zadymionych pomieszczeniach. Pod wpływem tych czynników krążenie krwi jest spowolnione, a delikatne naczynka włosowate zaczynają pękać i prześwietlać przez delikatny naskórek. Krążenie krwi możemy pobudzić, stosując kremy rozjaśniające pod oczy, a podkrążone oczy ukryjemy pod korektorem.

Kiedy nie można stosować depilacji laserowej?

Zabiegi nie wykonuje się po lecie, ponieważ na opalonej skórze mogą być widoczne ślady po działaniu lasera. Jest wykluczony dla osób cierpiących na cukrzycę,

padaczkę i osłabionych po chorobie, a także kobiet w ciąży. Kilka miesięcy wcześniej należy odstawić leki fotouczulające.

(k)

zdrowie z Ziół

Poprawia pracę serca

GŁÓG (Crataegus) jest lekiem stosowanym od stuleci w medycynie ludowej jako środek przy bólach serca, zaburzeniach jego pracy, także jako środek uspokajający. Badania przeprowadzone w latach siedemdziesiątych, pozwoliły na wyizolowanie z głogu kilku substancji o różnym działaniu.

Niektóre z nich powodują rozkurczenie naczyń krwionośnych, zwłaszcza wieńcowych. Mają także na organizm wpływ uspokajający i przeciwbólowy. Głóg poprawia siłę skurczu serca, stąd jego zastosowanie w początkowych stadiach niewydolności krążenia u ludzi starszych. Jest on składnikiem większości tradycyjnych mieszanek nasercowych i uspokajających.

Najnowsze badania kliniczne nad preparatami głogu wykazały, że przynosi on poprawę u 82 proc. leczonych nim pacjentów. Jest to wynik podobny do skuteczności nowoczesnych leków nasercowych. Stosowano jednak przetwory z głogu w dawkach większych niż do tej pory przyjęto. Za dawkę dzienną przyjęto 2-3 filiżanki naparu z łyżeczki suszonych liści i kwiatów głogu. Zamiast naparu stosowano też gotowe preparaty, najczęściej trzy razy dziennie po 300 mg ekstraktu z głogu.

(k)

Smacznego!

Parówki w cieście

Składniki: 20 dag mąki; 4 jajka; 2 szklanki mleka; tłuszcz do smażenia; 1 parówka do każdego naleśnika; szczypta soli; mrożony szpinak.

Przygotowanie: Ugotować szpinak w małej ilości wody, ostudzić. Żółtka oddzielić od białek, zmieszać z przesianą mąką, szczyptą soli i mlekiem, dokładnie wymieszać, odstawić na pół godziny. Z białek ubić sztywną pianę, domieszać do ciasta. Patnięcie rozgrzać, natłuścić, usmażyć naleśniki z obu stron. Każdy posmarować szpinakiem, ułożyć na nim parówkę bez ostionki, zwinać w rulonik. Usmażyć albo zapiec w piekarniku, podawać z sałatą lub z surówką.

Smażenie naleśników.

Przed smażeniem naleśników dno patelni smaruje się kawałkiem słoniny lub skórą, można też do ciasta dodać 1-2 łyżki oleju, dokładnie rozmieszać, a patelnię natłuścić tylko przed smażeniem pierwszego naleśnika.

1 porcja - ok. 3890 kcal.

(k)

JEDZMY DYNIE, CUKINIĘ, KABACZKA, PATISONA

Dynia i jej kuzyni

Najwięcej beta-karotenu mają żółte dynie olbrzymie, ale wszystkie jej gatunki są niesłychanie zdrowe. Dynie pochodzą z Ameryki Środkowej, obecnie istnieje 760 gatunków tych ubogich w kalorie, za to bogatych w substancje odżywcze warzyw. W kraju uprawia się dwa: dynię olbrzymią i zwyczajną. Do gatunków dyni zwyczajnej należy dynia makaronowa, cukinia, kabaczek i patison.

Dyniowate mają mnóstwo substancji mineralnych (fosfor, wapń, żelazo, magnez, potas, cynk), witaminy z grupy B oraz wit. C i przede wszystkim dużą zawartość beta-karotenu, który jako przeciwutleniacz zabezpiecza nas przed chorobami serca, nowotworami, zapobiega przedwczesnemu starzeniu się organizmu, pomaga w chorobach oczu i skóry.

Cennym surowcem leczniczym są także nasiona dyni. Zawierają dużo tłuszczów nienasyconych, wit. E i F, sole potasu, magnezu, fosforu, cynku i selenu. Substancje te chronią organizm przed nowotworami i miażdżycą. Jedzenie pestek dyni wpływa na uregulowanie przemiany materii, odtrucie organizmu, zapobiega łamliwości paznokci i włosów, wspomaga leczenie stanów zapalnych pęcherza moczowego. Stosuje się je też jako lek przeciwko pasożytom przewodu pokarmowego. Pestki najlepiej jeść na surowo.

Dynie smaczniejsze są bardziej dojrzałe, kabaczki, patisony i cuki-

nie - młode, gdy mają miękką skórkę. Potrawy z nich dobrze jest doprawić ziołami i pomidorami, ponieważ nie mają zbyt wyrazistego smaku. Można je przygotowywać na różne sposoby: dusić z mięsem lub innymi warzywami, smażyć z nich placki, marynować w occie, pasteryzować (w zalewie pomidorowej). Z dyni można robić zupę, marmoladę lub nadzienie do ciasta. Odmiany zimowe, o grubszej skórce, można przechowywać w suchym i chłodnym miejscu przez wiele miesięcy.

Do dyniowatych zaliczamy także: ogórka, melona i arbuza, ale nie mają one tak dużych wartości odżywczych jak dynia, choć są równie smaczne.

DYNIA Z FASOLĄ

Szklankę fasoli moczymy przez noc i następnego dnia gotujemy do miękkości w dużej ilości wody. Dwie marchewki, cebulę, dwa ząbki czosnku, paprykę kroimy w paski i smażymy w łyżce oleju. Dodajemy do wywaru z fasoli. Gotujemy ok. 5 minut, dodajemy pokrojoną w duże kawałki dynię, po trzy na osobę. Dopraviamy solą, pieprzem, chili, bazylią, oregano lub tymiankiem. Gotujemy jeszcze ok. 10 minut.

(Kiż)

Kolumnę przygotowała:

WANDA KULA

ZREZYGNUJ Z ZUP W PROSZKU ORAZ NAPOJÓW COLA, GDYŻ ZAWIERAJĄ DUŻE ILOŚCI FOSFORU

Podpowiemy Ci, co jeść, czego unikać i jak pokonać ciążowe dolegliwości. Czasem wystarczy drobna zmiana w jadłospisie, żebyś poczuła się dużo lepiej!
A także jak zapobiec obrzękom i w co się ubrać latem.

Lekka dieta - lepszy nastrój. Przyrost masy ciała w czasie ciąży jest nieuchronny, ale natura wie, co robi. Twoje dziecko rośnie, a jednocześnie powstaje cały system wspomagający jego rozwój: rośnie macica wraz z naczyniami krwionośnymi, łożysko, przybawka piersiowa. Poza tym ciało przygotowuje się do przyszłej laktacji. Organizm działa dla dobra dziecka, ale może zablądzić, gdy Twój apetyt stale rośnie, np. z powodu błędnie pojmowanych zachcianek.

1. Jedz produkty jak najmniej przetworzone, zrezygnuj z zup w proszku oraz napojów typu cola. Zawierają one duże ilości fosforu. Pierwiastek ten hamuje przyswajanie wapnia (pod jego wpływem spada stężenie witaminy D w organizmie). Uaktywnia także hormony, które uruchamiają procesy rozkładające tkankę kostną.

2. Wprowadź do diety więcej warzyw i ogranicz cukier (w słodyczach, napojach itp.).

3. Unikaj fast foodów. Są wysokokaloryczne i bezwartościowe odżywczo.

4. Nie jedz surowego mięsa (tatar) ani ryb (sushi) - grozi to zakażeniem toksoplazmozą.

5. Gotuj jajka co najmniej 7 minut, by uniknąć zarażenia salmonellą.

6. Pamiętaj, że cenne pokarmy to: sery, jogurty, mleko, kefir (wapń i białko); zielone warzywa liściaste (wit. C, błonnik, kwas foliowy); drób (białko, żelazo);

ryby (wapń, białko, żelazo); chleb i makaron razowy (białko, błonnik, kwas foliowy).

7. Unikaj konserw, mrożonek, serów pleśniowych, mocnej kawy i herbaty, alkoholu. Wprowadź bezwzględny zakaz stosowania używek, zwłaszcza palenia papierosów, także przez osoby z Twojego otoczenia. To powoduje demineralizację kości, czyli wypłukiwanie wapnia.

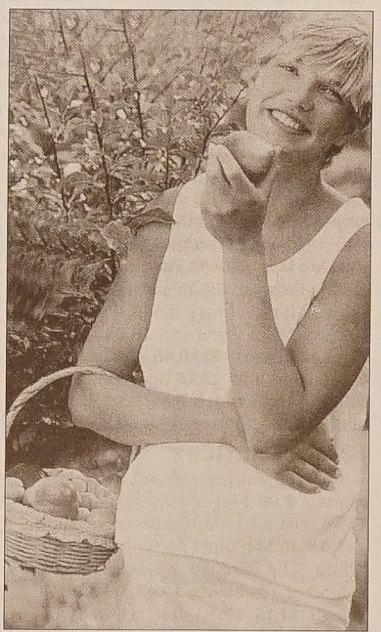
Zapobiec obrzękom. W czasie upału puchną nogi i ręce. By temu przeciwdziałać, często odpoczywaj z nogami uniesionymi w górę. Możesz też moczyć stopy i ręce w letniej wodzie z dodatkiem soli. Nie noś skarpetek ze ścisnącą gumką i ciasnego obuwia. Jeśli to nie pomoże, sięgnij po specjalne żele pobudzające krążenie, np. Venoruton Gel (do kupienia w aptece).

Ciało musi oddychać. Unikaj nie przepuszczających po-

wietrze elastycznych tkanin. Noś luźne, przewiewne bawełniane sukienki i obszerne bluzki, tekstylne sandały.

Ponieważ w tym okresie możesz nadmiernie się pocić - kilka razy w ciągu dnia orzeźwiaj się, biorąc letnią kąpiel lub natrysk. Delikatne miejsca, szczególnie narażone na odparzenia (pachy, pachwiny, skórę pod biustem, wewnętrzna strona ud) przypudruj talkiem kosmetycznym lub pudrem dla niemowląt.

DANUTA DZIEDZIC

W ostatnich tygodniach ciąży

Telewizja

CZWARTEK 20 MAJA

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Woronicza 17 8.25 Moda na sukces (s.) 8.50 Łatek (s. anim.) 9.15 Budzik (dla dzieci) 9.40 Ala i As (dla dzieci) 9.55 Lippy & Messy (kurs j. ang.) 10.05 Noce i dnie (s.) 11.00 Włącz się - rodzice (mag.) 11.25 Czeski Krumlov - klejnot nad Wełtawą (film dok.) 11.40 Kwadrans na kawę 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 W zgodzie z naturą (mag.) 12.45 Klan (s.) 13.40 Szaleństwo Majki Skowron (s.) 14.10 Kiosk przy Wspólnej (pr. poradnikowy) 14.20 Znalazłem skarb: Uwazaj, niebezpieczeństwo - plakaty 14.25 Niebezpieczne związki Leonarda da Vinci (s. dok.) 14.50 Poradnik europejski 15.00 Wiadomości 15.10 Sekrety zdrowia (mag.) 15.30 My, wy, oni (mag.) 16.00 Cooltura (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedyński 17.30 Poradnik europejski 17.35 Plebania (s.) 18.05 Na żywo (pr. public.) 18.45 Przed Opolem - premiery 2004 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Agentka o stu twarzach 2 (s.) 21.10 Sprawa dla reportera (pr. public.) 21.45 Tygodnik polityczny Jedyński 22.35 Szerokie tory - reportaż Barbary Włodarczyk 23.00 Książki na wiosnę (mag.) 23.05 Monitor Wiadomości 23.20 Biznes perspektywy (mag.) 23.30 Moja rodzina (film USA).

MOJA RODZINA

Film obyczajowy, 122 min., USA 1994

TVP 1, czwartek 20. 5., 23.30

Reżyseria: Gregory Nava
Występują: Jimmy Smits, Esai Morales, Edward James Olmos, Eduardo Lopez Rojas.

Historia rodzinna rozgrywająca się w przestrzeni siedemdziesięciu lat. Lata 20. 18-letni meksykański wieśniak Jose Sanchez postanawia odnaleźć swojego jedyne żyjącego krewnego, wujka Ela, który żyje w Los Angeles. Po wielu przygodach w końcu udaje mu się odnaleźć mężczyznę. Zamieszkuje wraz z nim i niebawem otrzymuje pracę jako ogrodnik w jednej z rezydencji w Beverly Hills. Tam poznaje Meksykankę Marię, która pracuje w tym samym domu w charakterze opiekunki do dzieci...

■ TVP 2

7.00 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.10 Znak orla (s.) 7.35 Film pod strasznym tytułem (s. anim.) 7.50 Przypód kilka wróbla Cwirka (s. anim.) 8.00 Na dobre i na złe (s.) 8.55 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.25 Przystanek praca (mag.) 10.35 Śpiewające fortepiany (teleturniej) 11.25 Nowe porządki. Rok 1953 Rodzina Kanderów (s.) 12.25 Kult maryjny w Kościele polskokatolickim (reportaż) 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.45 Radio Romans (s.) 14.15 Maszyna zmian (s.) 14.45 Euro-Quiz (teleturniej) 15.15 Wielkie romanse dwudziestego wieku (s. dok.) 15.40 Droga do Aten (mag.) 16.00 Panorama 16.25 Złotopolscy (s.) 16.55 Europa da się lubić... (talk show) 17.50 Program lokalny 18.30 Panorama 19.05 Bracia Capone (film USA) 20.45 Studio sport 23.05 Panorama 23.25 Sport telegram 23.40 Z archiwum X 8 (s.) 0.30 Ambasador (film USA).

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) 7.45 Aktualności 8.00 Megazynek (mag.) 8.45 Gość dnia 9.00 Manaki Brothers (film dok.) 9.40 Marzenia do spełnienia (s.) 10.05 The Cracov Klezmer Band Reportaż z koncertu 10.45 Telekurier (mag.) 11.15 Gość dnia 11.45 XXX

Międzynarodowe Spotkania Wokalistów Jazzowych 12.15 To jest temat 12.35 Prawda o sztukach walki (film dok.) 13.50 Agrobiznes 14.00 Zaprośzenie (pr. krajoznawczy) 14.45 Eurotel (mag.) 15.00 Przygrywka (s.) 15.45 Gramy dla Was 16.00 Nasz reportaż 16.15 Aktualności 17.00 Relacja z posiedzenia Senatu RP 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.30 Kurier kulturalny 18.45 Oni u nas (pr. public.) 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.45 Studio pogoda 20.55 Echa dnia (pr. public.) 21.15 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.15 Gwiazdy sportu 22.45 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 W pogoni za miłością (film ang.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Pokemon (s. anim.) 7.30 Benny Hill (pr. rozryw.) 8.00 Viper (s.) 8.55 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 9.25 Awantura o kasę (teleturniej) 10.20 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 11.00 Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.) 11.30 Samo życie (s.) 12.10 Serca na rozdrożu (s.) 13.05 TV Market (mag.) 13.20 Czułość i kłamstwa (s.) 13.50 Przygody Jackie Chana (s. anim.) 14.15 Benny Hill (pr. rozryw.) 14.45 Pensjonat Pod Różą (s.) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Świat według Kiepskich (s.) 17.00 Largo (s.) 18.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 18.30 Informacje 19.15 Samo życie (s.) 20.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 21.00 Daleko od noszy (s.) 21.35 Kłamca (gra psychologiczna) 22.35 Bez przedawnienia (mag.) 23.05 Biznes Informacje 23.30 Interwencja (mag.) 23.50 Łańcuszek szczęścia (film kanad.) 1.45 House Night.

■ TVC 1

5.00 Sport przeciwko narkotykom 5.20 Obiektyw 5.50 Korzenie 5.59 Dobre rano z Czeską Telewizją 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Podróżomania 9.30 Potomkowie sławnych: Jiřina Štěpničková 10.00 Wiadomości 10.10 Twarz obcego (film USA) 11.45 U nas w Europie (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Oczarowanie III (s.) 13.30 Węzły rodzinne 14.00 Wiadomości 14.05 Bananowe rybki (talkshow) 14.35 Minuta ze Stannem Hooperem (s.) 15.00 Czy mnie zechcecie? (mag.) 15.15 Wydarzyło się... 15.30 Córka aptekarza (s.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 W domu smakuje najlepiej (s. dok.) 16.50 Labirynt (teleturniej) 17.20 Pierwsza pomoc (mag.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Report (aktualności reg.) 18.25 Simpsonowie XIII (s. anim.) 18.50 Stop (mag. dla kierowców) 18.57 Losowanie 10 szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Dalej i Pascoe VIII (s.) 21.40 Zwagier Drakuli (s. czes.) 22.05 Czarne owce (pr. public.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.09 Bramki, punkty, sekundy 23.20 Losowanie 10 szczęśliwych 23.25 Hatař! (film USA) 2.00 Studio Kroměř 2.30 Na pływalni z Yvonne Přenosilová 2.55 Potomkowie sławnych: Jiřina Štěpničková 2.25 Moda - Ekstrawagancja - Maniery 3.25 Dalej i Pascoe VIII (s.).

■ TVC 2

5.00 Przygody nauki i techniki 5.30 Nasza wieś 5.50 Wielki wóz 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Jeszcze tu jestem - Pavel Eckstein 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-kwiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.00 Wiedźmin (s.) 12.55 Pomarańcza (mag. młodz.) 13.45 Etykieta 13.55 Meduza (pr. muz.) 14.25 Klobouček (pr. muz.) 15.05 Na tropie 15.30 Kalendarium 15.50 Śladami... 16.05 Historie sławnych: Karel Hařler 17.00 Popularis (mag. popularnonauk.) 17.35 Kinobox 17.50 Film o filmie: Oszuści 18.05 Canal du Midi (dok.) 19.00 Dziennik telewizyjny po latach 19.10 Wiadomości w jęz. mig-

wym 19.15 W blasku pięciu kręgów 19.35 Golf 20.04 19.55 Stop (mag. dla kierowców) 20.00 Cudowna planeta: Ludzkie instynkty 2/4 (s.dok.) 20.50 Spostrzeżenia z zagranicy 20.55 Dzieci pod Karpatami (dok.) 21.25 Czechosłowacki tygodnik filmowy 21.40 Sieroty (film br.) 23.20 Kinobox 23.35 Uderzenie (film studencki) 23.50 Folkmotywy 0.30 Moja szczęśliwa gwiazda 1.25 Europa Eugena Brikciusia: Luksemburg 1.35 Terra Musica 2.10 Teleshopping 2.20 Wydarzenia, komentarze 3.00 Newshour with Jim Lehrer 4.00 LeGaTo 4.45 P.I. Czajkowski: Chanson triste, Barcarola

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Kto przeżyje IV (am. konkurs) 9.25 Na skrzydłach życia 2/2 (film wł.) 11.25 To morderstwo, napisała VIII (s.) 12.15 Trzy życia Sofii (s.) 13.05 Odwet (s.) 14.00 Diagnosta: Morderstwo VII (s.) 14.50 Szkoła życia (s.) 15.50 Milagros (s.) 16.45 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.15 Właśnie teraz 17.25 Walker, Texas Ranger III (s.) 18.15 Prognoza pogody 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.50 Pálí vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Król i gwiazda Wieczorna (film czes.) 21.45 Obywatelskie judo 22.20 Najślabszy wypada z gry 23.20 Gra o przetrwanie (film USA) 1.05 Trzeci patrol IV (s.) 1.45 Novashopping 2.15 Obywatelskie judo 2.45 Bydylko 4.10 Doktor z gór II (s.) 5.00 Teletubisie (s. anim.).

■ PRIMA

8.00 Magnum (s.) 8.55 Kruche więzy (s.) 10.00 Wspaniali i bogaci (s.) 10.30 Prima jazda 11.25 Życiowa szansa (film USA) 13.20 Pomoc domowa IV (s.) 13.50 Krok za krokiem II (s.) 14.25 Melrose Place IV (s.) 15.20 Czarodziejki IV (s.) 16.15 Ostry dyżur I (s.) 17.10 Komisarz Rex IV (s.) 18.05 Kwiz show (teleturniej) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Pixie i Dixie (s. anim.) 19.55 Więzy rodzinne (s.) 20.55 Receptariusz prima pomysł (mag.) 21.55 Ciemnie (talkshow) 22.50 Miejsce zbrodni: Berlin (s.) 0.30 Na temat! 0.40 Dementi 1.25 Świat według Bundy'ch (s.) 1.50 T.J. Hooker (s.) 2.40 Sauna.

PIĄTEK 21 MAJA

■ TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Woronicza 17 8.25 Moda na sukces (s.) 8.50 Słoń Benjamin (s. anim.) 9.15 Jedynecka (dla dzieci) 9.45 Bajeczki Jedynecki (dla dzieci) 9.50 Dzieło-arcydzieło (dla dzieci) 10.05 Cedric (s. anim.) 10.20 Nash Bridges (s.) 11.05 Matka ziemia. Ojciec Nil (film dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 Po pierwsze pomysł (mag.) 12.45 Personal (film pol.) 13.55 Kulisy opolskich debiutów (reportaż) 14.35 W rajskim ogrodzie (pr. edukacyjny) 14.55 Poradnik europejski 15.00 Wiadomości 15.10 Waż (film dok.) 15.40

REWOLWEROWIEC

Western, 99 min., USA 1976

TVP 1, piątek 21. 5., 20.20

Reżyseria: Don Siegel
Występują: John Wayne, Lauren Bacall, James Stewart, Ron Howard.

Stary rewolwerowiec John Bernard Books (John Wayne), przybywa do Nevada, gdzie odwiedza dawnego przyjaciela, doktora Hostetlera (James Stewart). Kowboj cierpi na raka. Zawładania więc wszystkich swoich zagorzałych wrogów, że czeka na nich w miejscowym barze. Udaje się tam, będąc przekonany, że nie wyjdzie żywy ze spotkania z przeciwnikami... Jest to ostatni film Johna Wayne'a, w którym chory na raka aktor niezwykle autentycznie i szczerze zagrał kowboja umierającego właśnie na to schorzenie.

Kuchnia z Okrasą: Tak dla dorsza (mag.) 16.00 Raj (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedyński 17.30 Poradnik europejski 17.35 Plebania (s.) 18.05 Randka w ciemno (zabawa quizowa) 18.40 Jaka to melodia? (quiz muz.) 19.10 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Rewolwerowiec (film USA) 22.05 Ostatni bohater (film USA) 0.15 Monitor Wiadomości 0.30 Biznes perspektywy (mag.) 0.40 Puszyste panie i ich wielbiciele (film dok.) 1.20 Unabomber (film USA).

■ TVP 2

7.00 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.10 Znak orla (s.) 7.35 Marceli Szpak dziwi się światu (s. anim.) 7.45 Przypód kilka wróbla Cwirka (s. anim.) 8.00 Na dobre i na złe (s.) 8.50 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.15 Co przyniesie życie (s.) 11.45 30 ton! Lista, lista (lista przebojów) 12.15 Reporteryzacja: Cybertropice (film dok.) 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.45 Siedem życzeń (s.) 14.35 Rok 1920 Blisko, coraz bliżej (s.) 16.00 Panorama 16.25 Złotopolscy (s.) 16.55 Goście specjali - Gala 25. Przeglądu Piosenki Aktorskiej we Wrocławiu Program lokalny 18.30 Panorama 19.05 Petersburskie dzieci ulicy (film dok.) 20.00 Zobacz to... (pr. kulturalny) 20.10 Śpiewające fortepiany (teleturniej) 21.10 Na zdrowie Jagielski (talk show) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Wideoeka Dorosłego Człowieka (pr. muz.) 23.10 Jak upolować mężczyznę, czyli seks w wielkim mieście 4 (s.) 23.40 W krzywym zwierciadle wyobraźni (film franc.).

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) 7.45 Aktualności 8.00 Uwaga weekend, czyli kulturalny niezbędnik weekendowy 8.45 Gość dnia 9.00 Ginące światy (s. dok.) 9.40 Marzenia do spełnienia (s.) 10.05 Saga rodów (pr. dok.) 10.45 Telekurier (mag.) 11.15 Gość dnia 11.45 Zadymka Jazzowa 12.15 To jest temat 12.35 Filmówka (s. dok.) 12.55 Nasza generacja (s.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Wierzę, wątpię, szukam 14.45 Eurotel (mag.) 15.00 Przygrywka (s.) 15.45 Gramy dla Was 16.00 Trójka tam była... 16.15 Aktualności 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 Relacja z posiedzenia Senatu RP 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.30 Kurier kulturalny 18.45 Turniej kwalifikacyjny do IO Siatkówka 21.15 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Ludzie i sprawy (mag.) 22.15 To jest temat 22.45 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 W drodze (film dok.) 0.00 Ekstradycja 2 (s.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Przygody Jackie Chana (s. anim.) 7.30 Benny Hill (pr. rozryw.) 8.00 Largo (s.) 8.55 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 9.25 Przybysz (s.) 10.20 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 11.20 Benny Hill (pr. rozryw.) 11.30 Samo życie (s.) 12.10 Serca na rozdrożu (s.) 13.05 TV Market (mag.) 13.20 Czułość i kłamstwa (s.) 13.50 Pokemon (s. anim.) 14.15 Benny Hill (pr. rozryw.) 14.45 Rodzina zastępcza plus (s.) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Szpital na perypetiach (s.) 17.00 Asy z klasy (s.) 18.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 18.30 Informacje 19.15 Muzyczna winda (pr. rozryw.) 20.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 20.55 Świat według Kiepskich (s.) 21.35 Nieustraszeni (reality show) 22.35 Interwencja (mag.) 22.55 Biznes Informacje 23.20 Z archiwum X (s.) 0.25 Tylko patrz (film erotyczny) 2.00 Aquaz music zone.

■ TVC 1

5.00 Olimpiada (s. dok.) 5.30 Czy mnie zechcecie? (mag.) 5.45 Pierwsza pomoc 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.05 W domu smakuje najlepiej (s. dok.) 9.20 Gdzie się podziała ta stara piosenka 10.00 Wiadomości 10.15 Historia Olivera (film USA) 11.45 Podróż po dzie- wiczy śnieg 12.00 Wiadomości 12.25

Klucz 12.55 O białej pestce (film) 14.00 Wiadomości 14.05 Panorama miasta Pragi (s.) 15.05 Nasza wieś 15.25 Czeska muzyka na Żabim 16.00 Wiadomości 16.05 Olsz Beene I (s.) 16.30 Simpsonowie 16.35 (s.) 16.55 Co mogą zrobić dla siebie (mag.) 17.00 Kinobox (mag.) 17.20 Ćwiczenie z TVC 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Report (aktualności reg.) 18.30 Na zastanawiaj się i kręć! (pr. rozryw.) 18.57 Losowanie 10 szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Powrót Arabeli (s.) 20.35 Czarodziejska winda (film kan.) 22.15 Przypód kilka wróbla Cwirka (s. anim.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.00 Prognoza pogody 23.09 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Párování 23.50 Losowanie 10 szczęśliwych 23.55 Young Guns II (film USA) 1.15 Bitwa o przełęcz 2.05 Ciemnie smutnia. Katyń 2.40 Hrotovice 2.50 Mlýnska Habermanna 3.50 Třesť 1945 4.40 Moda - Ekstrawagancja - Maniery 4.30 Zwagier Drakuli

■ TVC 2

5.00 Śladami... 5.15 Magazyn chłopski 5.50 Kinobox 6.05 Ćwiczenie z TVC 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Obiektyw 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-kwiz (teleturniej) 11.30 Dziennik telewizyjny po latach 12.00 Euronews 12.35 Teleshopping 12.45 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 13.00 Czarne owce (mag. publ.) 13.55 Canal du Midi (dok.) 14.05 Labirynt 14.35 Game Page 14.55 Pomarańcza (mag. młodz.) 15.45 Cudowna planeta: Ludzkie instynkty 2/4 16.40 Mechanika popularna dla dzieci (s. dok.) 17.00 Przygody nauki i techniki (s. dok.) 17.30 Skarby świata (s. dok.) 17.45 Kamera w podróży: Śródziemnomorska atmosfera 18.40 Babilon 18.40 Dziennik telewizyjny po latach 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.45 Magazyn Ligi Mistrzów 19.45 Etykieta 19.55 Stop (mag. motor.) 20.00 Młody 3/5 (s. dok.) 21.00 Folklor (mag. muz.) 21.35 X (czyli x razy o kaburze) 22.10 Ladi neladi (mag. muz.) 23.00 Vincenz Priessnitz (film czes.) 23.00 Antonín Dvořák - Europejski 1.20 LeGaTo 2.05 Wydarzenia, komentarze 2.40 Paddock - magazyn hipiczny 2.55 Poprask 3.25 Historia Olivera (film USA).

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Kto przeżyje IV (am.kon.) 9.10 Młody Indiana Jones: Skandal na Broadwayu (film USA) 10.40 Lekcje gotowania Delii Smith (s.) 11.15 To morderstwo, napisała VIII (s.) 12.00 Trzy życia Sofii (s.) 13.00 Odwet (s.) 14.00 Diagnosta: Morderstwo VII (s.) 14.50 Szkoła życia (s.) 15.55 Milagros (s.) 16.45 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.15 Właśnie teraz 17.25 Walker, Texas Ranger III (s.) 18.15 Prognoza pogody 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.50 Pálí vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Chcesz zostać milionerem? 20.55 Do-re-mi (pr. muz.) 21.00 Kocioł (talkshow) 22.40 Prásk! (talkshow) 23.20 Przynęta (film USA) 1.25 Trzeci patrol IV (s.) 2.10 Nowe shopping 2.40 Kocioł 2.50 Prásk! 3.50 Doktor z gór II (s.) 4.45 Do-re-mi.

■ PRIMA

8.00 Magnum (s.) 8.55 Kruche więzy (s.) 10.00 Wspaniali i bogaci (s.) 10.30 Prima jazda 11.35 Życiowa szansa (film USA) 13.20 Pomoc domowa IV (s.) 13.50 Krok za krokiem II (s.) 14.25 Melrose Place IV (s.) 15.15 Czarodziejki IV (s.) 16.10 Ostry dyżur I (s.) 17.10 Komisarz Rex IV (s.) 18.05 Kwiz show (teleturniej) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Dixie i Dixie Prima chochla 19.45 Pixie i Dixie (s. anim.) 19.53 Loteria Euromilioni 19.55 Gwiazdne wrota (film USA) 20.15 Męski klub (pr. rozryw.) 20.30 Loteria Euromilioni 21.20 Czarodziejskie przedszkole 21.30 Wojna (film USA) 1.10 Na temat! 1.25 Receptariusz prima pomysł (s.) 1.50 NHL Power Week 2.45 Świat według Bundy'ch (s.) 3.10 Sauna.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie

Dnia 20 maja obchodzi swój zany jubileusz 60. urodzin nasz Kochany Brat, Wujek
pan Ing. ZYGMUNT WAJNER
z Hawierzowa. Z tej okazji dużo zdrowia, pomyślności oraz jeszcze wiele pogodnych chwil życzą siostry z rodzinami.
AD-064

Odszedłeś, ale w naszych sercach żyjesz.
Dnia 20 maja br. obchodziliśmy swoje 84. urodziny nasz Najdroższy Mąż, Ojciec i Dziadek
śp. mgr. LEON WRANKA
Z niegasnącym żalem i smutkiem wspominają i o modlitwę proszą żona, syn i córka z rodzinami.
GL-178

Kto kochał, nie zapomni, kto znał, niechaj wspomni.
Dnia 22 maja 2004 obchodziliśmy setną rocznicę urodzin nasz Kochany Ojciec, Teść, Dziadek i Pradziadek
śp. JAN DĘBSKI
z Milikowa. Zaś 9 lutego minęła 25. rocznica Jego śmierci. O chwilę wspomnień proszą najbliżsi. AD-068

W kinach

KARWINA - Centrum: Falszywa dwu-
kaski (20, 21, godz. 15.30, 17.45), Van
Helzing (20, 21, godz. 20.00), **Reflex:**
Ocean ognia (21, godz. 17.00, 20.00), Ex-
trak z filmów nieatrakcyjnych (20, 21,
godz. 19.00), **CZEŚKI CIESZYŃ** - Cen-
trum: Wzgórze nadziei (21, godz. 19.00),
TYZNYCIEC - Kosmos: Władca wielo-
głowy Pan (20, 21, godz. 17.30), Bolero
(21, godz. 20.00), Wściekły byk (20,
godz. 20.00).

W na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (cz,
godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 7.30).
POLSKIE AUDYCE: UKF Ostrawa
107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt:
18.00-19.15, nie: 18.30-19.00.

W terenie

DĄBRÓWA - zapraszamy na świetlicę
z okazji Dnia Matki w niedzielę 23. 5.
o godz. 15.00 do Domu Narodowego.
Podarunkiem dla pań będą piosenki ze
spektaklu „Kajzermanewr” w wyko-
naniu aktorów Sceny Polskiej.
OLBRACHCICE - MK PZKO oraz Teat-
ryk Dziecięcy „Drops” zapraszają
z okazji 20-lecia zespołu na program
prezentacyjny i przedstawienie teatral-
ne pt. „Wróblek Elemelek” i „Pierniko-
wa chwałupka” w sobotę 22. 5. o godz.
19.00 w Domu Robotniczym.

KOŃSKA PODLESIE - MK PZKO
Młodzież Szkolna serdecznie zaprasza-
ją na festyn w sobotę 22. 5. o godz.
19.00 przed boiskiem szkolnym.

KUCHWAŁD - MK PZKO zaprasza
w niedzielę 23. 5. o godz. 15.30 do
Domu PZKO na przedstawienie Sceny
Polskiej pt. „Proszę zrobić mi dziecko”.
HAWIERZÓW MIASTO - Klub Emery-
tów zaprasza na spotkanie klubowe
w czwartek 20. 5. o godz. 15.00 do
świetlicy przy ul. Matuśka 2.

PITS „BŚ” - oznajmia, iż odjazd na Rajd
Turystyczny KST „Krajom Drotarie” do
Trzyniec odbędzie się 23. 5. o godz.
10.00 z Karwiny, 7.30 z Cz. Cieszyna, 7.45
z Trzyniec (Lidl) - dalej co 5 min. Lyżbi-
ce Słoweń, Wędrzynia, Bystrzyca, Gró-
dek i Mosty. Opłata na starcie 30 Sk.
OWAGA SENIORZY HPC - wyjazdowe

Opiszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Stelnic 18, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w księgarni Klub Polskiej Prasy i Książki, ul. Čapka 7, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w Oddz. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Fryszacie (przy rynku);
e-mail: ogloszenia@glosludu.cz.

Kronika Rodzinna

Czas szybko mija,
lecz pamięć pozostała w naszych sercach.
Dnia 20 maja mija 15. rocznica śmierci naszego
Kochanego Ojca, Dziadka, Pradziadka
śp. WŁADYSŁAWA WAJNERA
z Cierlicka. O chwilę wspomnień proszą najbliżsi.
AD-065

W głębokim smutku pogrążeni
zawiadamy wszystkich krewnych,
przyjaciół i znajomych, że
dnia 17. 5. 2004 zmarła nagle
w wieku niespełna 80 lat nasza
Najdroższa Matka, Teściowa, Babcia,
Prababcia, Szwagierka i Ciocia
śp. EMILIA WAŁACHOWA
zamieszkała w Olbrachcicach. Pogrzeb Drogiej
Zmarłej odbędzie się w czwartek dnia 20 maja 2004
o godz. 15.00 z kościoła ewangelickiego w Olbrach-
cicach. W smutku pogrążona rodzina. RK-086

zebranie kierownictwa Kręgu
Seniora odbędzie się w środę 26. 5. o
godz. 9.00 w Lomnej. Odjazd autobusu
z Nawisia do Lomnej o godz. 8.20.

W czwartek 3. 6. odbędzie się wio-
senne spotkanie Seniorów HPC połą-
czone ze smażeniem jajecznicy
w Wędrynie o godz. 9.00. Zgłoszenia
podawać do dh. Franciszka Szuszcika
nr tel. 558 350 589 do końca maja.
KLUB NAUCZYCIELI EMERYTÓW -
zaprasza serdecznie na spacer do Mi-
likowa w czwartek 27. 5. Zbiórka na
dworcu w Bystrzycy o godz. 9.00
(odjazd pociągiem z Cz. Cieszyna
8.33).

**KOMUNIKAT SEKCJI KOBIET ZG
PZKO** - autobus na wycieczkę do
Mosznej w piątek 21. 5. odjeżdża
o godz. 7.00 z przystanku Karwina Uni-
wersytet Śląski, Cz. Cieszyna - z przed
budynku ZG PZKO o godz. 7.40. Prze-
widujemy powrót w godz. 19-20.

Koncerty
BYSTRZYCA - chóry szkolne „Wiolin-
ki” i „Krescendo” serdecznie zaprasza-
ją w sobotę 22. 5. o godz. 15.00 do sali
gimnastycznej w bystrzyckiej szkole
na tradycyjny koncert majowy „Za
każdy uśmiech”. Program: bystrzyckie
chóry szkolne, „Collegium Cantico-
rum” i goście.
CZ. CIESZYŃ - Szkoła Artystyczna P.
Kalety zaprasza 26. 5. o godz. 17.30 do
kościółka ewangel. na Rozwoju na Kon-
cert nauczycieli i uczniów.
▲ MK PZKO Cz. Cieszyn Centrum oraz
chór mieszany „HARFA” zaprasza ser-
decznie w niedzielę 23. 5. o godz. 17 do
sali Teatru Cieszyńskiego na uroczysty
koncert „Od Mozarta do Chopina”
z okazji 55-lecia działalności chóru oraz
55-lecia dyrygentury Alojzego Kalety.

Oferty
JASTARNIA - tanie pokoje nad mo-
rzem tel. 558 712 050 lub Jast. 0048
586 752 542. AD-060

W za Olz
**KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Menni-
cza 46, Cieszyn:** do 27. 7. wystawa „Cie-
szyńscy legionści”. Otwarte po-śr, pt:
8-15.
Galeria Bielska BWA, ul. 3 Maja, Biel-

Oferuje:
Jan Czernek
Stefánikova 21
737 01 Český Tešín
tel.: 558 711 842
tel. kom.: 606 757 577
e-mail: czernek@iol.cz

redakcyjnej Noczy

UE witaliśmy w Belgii

Czwartek 29 kwietnia był pięknym
dnem. Wieczorem członkowie Chóru
Studenckiego Collegium Iuvenum spo-
tykają się przed budynkiem naszego
gimnazjum. Grupa młodych ludzi
pakuje się do luksusowego autokaru.
O godzinie 20.00 opuszczamy Cie-
szyn. Jedziemy do Belgii... Wyjazd ten,
poprzedzany zgrupowaniami i dość
żmudną pracą nad trudnym repertua-
rem, stanowi punkt kulminacyjny tego
sezonu. Bo choć zaliczyliśmy konkur-
sy w Bydgoszczy i Opawie, możliwość
przedstawienia się na arenie między-
narodowej jest dla młodych chórzys-
tów czymś nadzwyczajnym. W dodate-
ku w tak ciekawym kraju, jak Belgia,
i w momencie przystąpienia naszych
krajów do Unii Europejskiej!

Procedura przekroczenia granicy
obyla się bez pokazywania paszpor-
tów. Być może pogranicznicy zostali
już zwolnieni...
Po 18-godzinnej podróży dotarli-
śmy do Neerpelt. Atmosfera wielkiej
imprezy. Liczne autokary o różnoro-
dowych rejestracjach, setki plaka-
tów w oknach mieszkań, afisze infor-
macyjne. Wszystko to świadczyło
o tym, że w mieście dzieje się coś nie-
zwykłego. Od razu udaliśmy się na
kwaterę w środku podmiejskiego
lasku. Panował tu nieprzenikniony
spokój sprzyjający koncentracji. Tylko
od czasu do czasu ciszę przerywał
krzyk któregoś z naszych węgierskich
współlokatorów.

Wieczorem, w centrum miasta,
odbyła się wspólna kolacja wszystkich
chórów przybyłych na festiwal. Dzie-
siątki stołów z międzynarodowym
towarzystwem i wszędzie powiewają-
ce flagi.

Noc już pukała do drzwi, kiedy
w naszej kwaterze trwała próba. Zmę-
czenie dawało nam się we znaki.
Toteż nie zadowoliliśmy dyrygenta.
Rano udzielił się nam typowo kon-
kursowy nastrój. Lekki niepokój, sku-
pienie. Próba wypadła całkiem in-
czej niż wieczorem.

Ostatnia powtórka
repertuaru... Nic
więcej nie da się
zrobić. Minuty
powoli się wleką aż
do momentu, kiedy
wkraczamy na sce-
nę przed oblicze
jury.

Na początku Bo-
gurodzica - pieśń
rycerstwa polskie-
go; później Domine
quis habitabit -
liryczna moderna
współczesnego mło-

dego kompozytora; *Beatus vir, Sanctus Adalbertus* - efektowny osmiogłos; *Temporales* - wesoła prognoza pogody i *Rytmus* - jak wystrzał z armaty, szybki motet - utwory tak zróżnicowane, że można się zaśmiać, wykrzyzczyć i popłakać.

Po zejściu ze sceny, całkowicie roz-
luźnieni, wraz z innymi chórami
w pochodzie przemierzamy ulice
Neerpelt. Nasuwa się ciekawa ana-
logia - 1 maja. Setki ludzi w ulicach,
chorągiewki w naszych rękach, śpiew
na ustach. Pomimo to, że Belgia nie-
wiele ma z komunizmem wspólnego...
Naprawdę nieźle się bawiliśmy.

Pod wieczór nastąpiło ogłoszenie
wyników. W wielkiej sali, na oczach
tysięcy ludzi, miała miejsce impreza,
którą porównalibyśmy do uroczystości
otwarcia igrzysk olimpijskich. Wielkie
show i spektakularne odczytanie wer-
dyktu jury. Napiecie prawie można by
kroić... I jest! Złoty medal z wyróżnie-
niami! Wielki sukces... Co za radość!

Gratulacje z różnych stron. Nawet
od czeskiego ambasadora w Belgii
oraz od członka jury, autora obowią-
zkowego utworu „Temporales”, który
rozpływał się nad ciekawym wykona-
niem „prognozy pogody”.

Ostatni dzień naszego pobytu
w Neerpelt upłynął już spokojnie.
Można było podziwiać piękno innej
kultury, nietypowej architektury czy
też z pewnymi trudnościami pogadać
z naszą opiekunką. Daliśmy tylko
jeden koncert dla miejscowej publicz-
ności, za to został on bardzo ciepło
przyjęty. Udało nam się trochę zwi-
dzić holenderskie miasto Maastricht.
Powoli docierała też do nas świadom-
ość, iż pomimo znacznej odległości
jesteśmy w domu, bo przecież we
wspólnej Unii! Jeszcze tylko krótki
przystanek w Norymberdze. I powrót
do domu, gdzie z bliskimi mogliśmy
się podzielić radością z sukcesu w tak
wspaniałej imprezie.

TOMASZ PUSTÓWKA

W chwilę po ogłoszeniu wyników. Fot. ARCHIWUM ZESPOŁU

Przed »Oszeldówką«

NIEBORY (kor) - Około dwudziestka
członków nieborowskiego MK
PZKO w niedzielę wysłuchała pre-
lekcji prezesa Koła, **Stanisława
Sikory**, który opowiadał o swojej
marcowej podróży do Argentyny.
Spotkanie było nie tylko okazją do
podzielenia się wrażeniami z wyjaz-
du za ocean. Rozmawiano też o
przygotowaniach do sztandarowej
imprezy Koła, Dnia Oszeldy, który

»Collegium Canticorum» we Frysztacie

W najbliższą sobotę 22. 5. o godz. 16 wystąpi we frysztackim Domu PZKO jeden z najbardziej znanych i najlepszych śpiewaczych zespołów artystycznych na Zaolziu - Polski Chór Mieszany „Collegium Canticorum”. Chór powstał w r. 1986 z inicjatywy Leszka Kaliny i z biegiem lat stał się chórem docenianym nie tylko w RC, ale i poza granicami.

Zespół ma ciekawy i zróżnicowany repertuar, który obejmuje wszystkie okresy muzyczne. Bierze udział w konkursach śpiewaczych, krajowych i międzynarodowych festiwalach, zdobywając liczne laury. Od r. 1999 chór prowadzi prof. Halina Goniewicz-Urbaś, wykładowca w Instytucie Muzyki w Filii Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie oraz kierownik artystyczny i dyrygent skoczowskiego chóru „Absolwent” i karwińskiego „Dźwięku”. (J.W.)

